

ELŐTERJESZTÉS
a Képviselő-testület 2019. június 28-i rendkívüli nyilvános ülésére

- Tárgy:** A Helyi Esélyegyenlőség Program 2019-2024. közötti időszakra történő megalkotása
- Előterjesztő:** Dobó Zoltán polgármester
- Előkészítette:** Önkormányzati és Igazgatási Iroda
dr. Németh Mária Anita jegyző
- Megtárgyalja:** Humán Bizottság
- Meghívandó:** Horváth Zoltánné, Tapolcai Kertvárosi Óvoda intézményvezetője
Sikos Rita, Tapolcai Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet igazgatója

TISZTELT KÉPVISELŐ-TESTÜLET!

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvtv.) 31. §-a rendelkezik a helyi esélyegyenlőségi programokról. A törvény 31. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot (HEP) fogad el, amelyet a 31. § (4) bekezdése értelmében kétévente át kell tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni.

Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 145/2013. (IX. 20.) számú határozatával, 2013. szeptember 20-án fogadta el a település öt évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját. Ezt követően 2015-ben vizsgálta felül első alkalommal a Programot, melynek során a HEP felülvizsgálatáról döntött. A dokumentum módosítása során számba vettük a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba (mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősek és fogyatékkal élők) tartozók számának, arányának, valamint helyzetének alakulását, áttekintettük a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésüket, valamint feltártuk az adott területen jelentkező problémákat.

A HEP ismételt áttekintésére a Képviselő-testület 2017. november 24-i nyilvános ülésén került sor, amikor is a HEP tartalmát változatlan formában elfogadta, az intézkedési tervben került sor a „Társadalmi kirekesztés elleni küzdelem” és a „Gyógy pedagógus, fejlesztőpedagógus az óvodában” intézkedések megvalósítási időpontjának módosítására.

Az idei évben egy teljesen új Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítésére került sor, mivel az előző megalkotása óta több mint öt év telt el.

A program elkészítésének szempontjait, az esélyegyenlőségi területeket és a HEP célcsoportjait a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet tartalmazza.

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. és 2. számú melléklete rögzíti azokat a statisztikai mutatókat, adatokat és tartalmi elemeket, amelyek a HEP elkészítésének alapját képezik.

A 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésének előírása értelmében a HEP célcsoportjai a hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, különösen a

- mélyszegénységben élők,
- romák,
- gyermekek,
- nők,
- idősek és
- fogyatékkal élők.

A HEP helyzetelemzésből és intézkedési tervből áll.

A HEP helyzetelemző része számba veszi az esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát, arányát és helyzetét, bemutatja a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, feltárja a jelentkező problémákat.

A HEP Intézkedési Terv (IT) célja a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. További célja pedig az, hogy meghatározza a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt, valamint annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét.

A HEP-et a Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal részéről Varga Béláné közoktatási és intézményi referens, a szakmai oldalról pedig a Hajléktalanok Átmeneti Szállása és Nappali Melegedő két munkatársa, Magvas Zoltán vezető szociális és mentálhigiénés szakember, valamint Pilter Balázs szociális segítő készítette el. Az átfogó átdolgozás eredményeként a HEP teljes tartalma megújult, az intézkedési tervek is átdolgozásra kerültek.

Az elkészült HEP-et megküldük a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Veszprém Megyei Kirendeltségének véleményezésre. A dokumentum áttekintését követően azt a véleményt kaptuk hogy a HEP tartalmazza a 2/2012. (IV.5.) EMMI rendelet által előírt formai szerkezetű, kötelező tartalmú adattáblát. Tartalmát tekintve egy statisztikai adatokkal jól alátámasztott, átlátható és egy pozitív jövőképpel rendelkező HEP születik, ahol az esélyegyenlőség megvalósulásáért sokat kíván tenni a város.

A HEP-pel kapcsolatos vélemény 2019. június 25. napján érkezett meg a Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatalba. A munkaterv szerint július és augusztus hónapokban „rendes” képviselő-testületi ülés megtartására nem kerül sor. Az elkészült HEP-dokumentumok hivatalos nyilvános oldalon való közzététele (www.szgf.gov.hu) viszont június 30-án mérföldkőhöz érkezik, így indokolt az előterjesztés rendkívüli ülésen való tárgyalása, mert a HEP elfogadása esetén a fent írt határidőben kerülhet sor a nyilvános közzétételére.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megvitatni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

HATÁROZATI JAVASLAT

Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testülete Tapolca Város Helyi Esélyegyenlőségi Programját ötéves, 2019-2024. közötti időtartamra elfogadja azzal, hogy a dokumentumot két évente felül kell vizsgálni.

A Tapolca Város Önkormányzata által fenntartott intézmények számára feladatul adja, a nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Felkéri a polgármestert, hogy a Helyi Esélyegyenlőség Program megvalósítását az önkormányzati fenntartású intézmények tekintetében a dokumentum teljes időtartama alatt kísérelje figyelemmel, szükség esetén tegyen intézkedéseket az abban foglaltak megvalósítása érdekében.

Határidő: 2024. december 31.

Felelős: polgármester

Tapolca, 2019. június 26.

Dobó Zoltán
polgármester

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Tapolca Város Önkormányzata

2019-2024

Készítette: Varga Béláné köztisztviselő
Pilter Balázs közalkalmazott
Magvas Zoltán közalkalmazott

Tartalom

TAPOLCA VÁROS HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA.....	4
Bevezetés	4
A település bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk	10
Célok.....	13
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	14
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	14
2. Stratégiai környezet bemutatása	16
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	20
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	37
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	57
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	62
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	64
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	65
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	65
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	66
1. A HEP IT részletei	66
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	66
A beavatkozások megvalósítói	66
Jövőképünk	67
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	67
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	68
3. Megvalósítás	70
A megvalósítás előkészítése	70
A megvalósítás folyamata.....	70
Monitoring és visszacsatolás.....	72
Nyilvánosság.....	72
Érvényesülés, módosítás	73
4. Elfogadás módja és dátuma	75

TAPOLCA VÁROS HELYI ESÉLYEGYENLŐSÉGI PROGRAMJA

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Tapolca Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat által készített helyi esélyegyenlőségi program *helyzetelemzésből és intézkedési tervből* áll.

A *helyzetelemzésben* kerülnek meghatározásra a településen élő hátrányos helyzetű társadalmi csoportok, a mélyszegénységben élők, romák, gyermekek, nők, idősök, fogyatékkal élők teljes lakossághoz viszonyított képzettségi, lakhatási, foglalkoztatási, egészségi, szociális és területi mutatói, településünk esélyegyenlőségi problémái.

Az *intézkedési tervben* rögzítjük azt, hogy a helyzetelemzés során feltárt esélyegyenlőségi problémák felszámolása érdekében milyen beavatkozásra, milyen intézkedésre van szükség.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

A település bemutatása

Tapolca a Közép-dunántúli Régióban, Veszprém megyében, Budapesttől 160 km távolságra, a Balaton északi partjától 10 km-re fekvő, városi rangú település és járásközpont a Tapolcai-medence közepén.

A város szervesen kapcsolódik a térség közlekedési hálózatába, fontos útvonalak találkozásánál fekszik. Budapest felől a 8. számú főútról leágazó 77. sz. (veszprémi) útról, délről a Balaton északi partján vezető 71. sz. főúton és mellékúton, nyugatról a 84. sz. főútról és a 7317. sz. útról közelíthető meg. A környező települések felől érkező városi utak sugár irányban érik el Tapolca központját.

Vasúton a Balatonszentgyörgy – Tapolca – Ukk - Celldömölk és a Székesfehérvár -Tapolca – törzshálózati fővonalon érhető el. Tapolca regionális helyzetét illetően mindenképp a Közép-dunántúli Régióhoz való tartozás a meghatározó. Mivel a tapolcai térség földrajzi elhelyezkedését tekintve a régió nyugati-délnyugati végeit jelenti, Tapolca a Nyugat-Dunántúlhoz is kötődik – nem csak annak közelsége okán, hanem a város egykori Zala megyéhez tartozása miatt is. E kötődés egyebek között a munkaerőpiacon is érzékelhető. Ezen túlmenően a város vonzáskörzete kiterjed a Balaton régióhoz tartozó több településre is, azok turisztikai háttér-településeként fontos ellátó funkciókat tölt be. A Balaton és környéke, Budapest mellett, az ország turisztikailag leglátogatottabb területe, így Tapolca Balaton régióhoz fűződő kapcsolata egyértelmű előnyöket jelent a város számára is.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Tapolca a 2013. január 1-jétől felálló új közigazgatási struktúrában járasszékhely. A járás területe megegyezik a korábbi Tapolcai kistérség területével. A megye kilenc kistérsége közül az egyetlen, amely a *fejlődő* kategóriába tartozik.

Tapolcai járás egyes települései Tapolca város agglomerációjának is tekinthetők: ezek képezik a Tapolca, Zalahaláp, Gyulakeszi, Raposka, Kisapáti, és Hegymagas alkotta mikrotérséget.

(Forrás: Tapolca Integrált Településfejlesztési Stratégia 2015.)

A város az elmúlt fél évszázadban, a közigazgatási, köznevelési, közművelődési, sport és szociális intézményrendszerének kiépülésével, a Balaton-felvidék egyik jelentős kisvárosává vált.

1. számú táblázat: Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő	Változás
2 012	15 966	bázis év
2 013	15 823	99,1%
2 014	15 582	98,5%
2 015	15 459	99,2%
2 016	15 232	98,5%
2 019. 01.01.	15 093	95,4%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

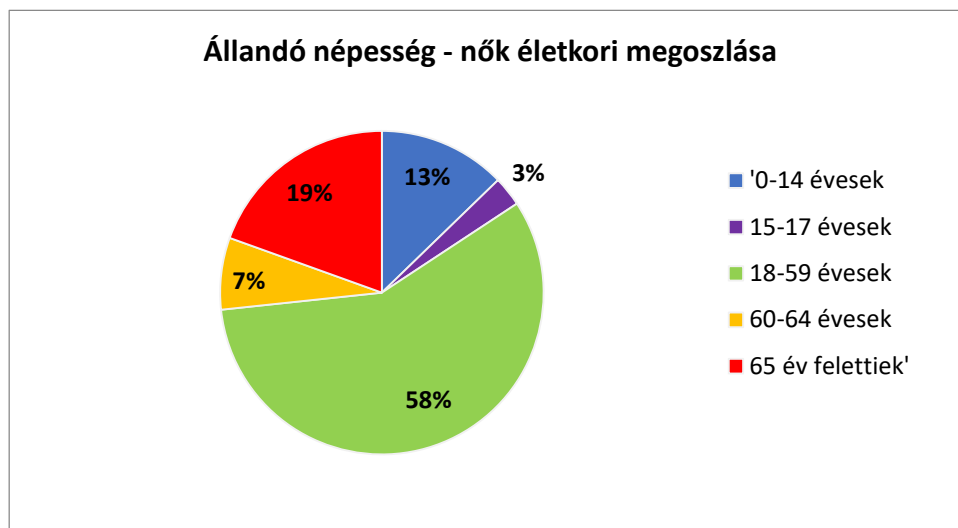
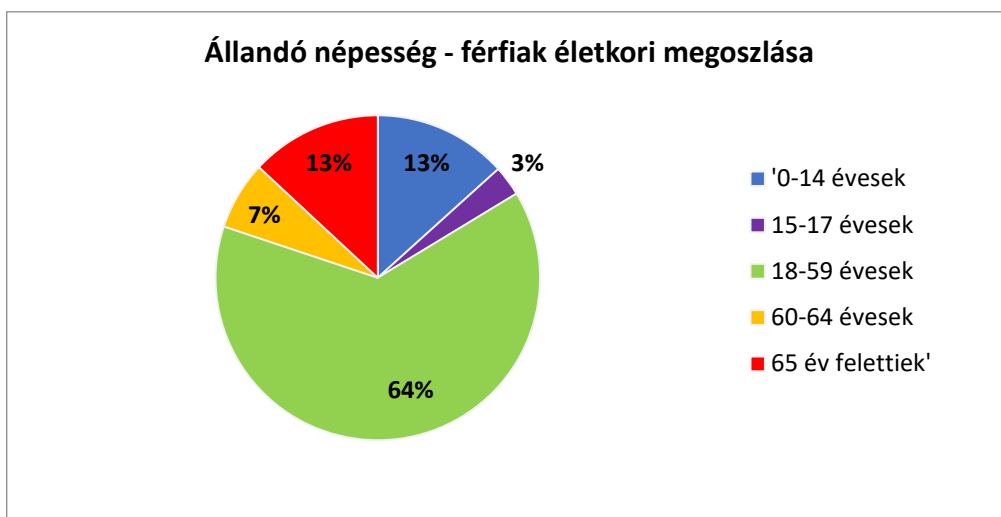
A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

A táblázat adatai alapján megállapítható, hogy az elmúlt időszakban Tapolca lakossága nem csak fogyott, hanem ezzel párhuzamosan, mint majd a későbbiekben látni is fogjuk, egyre gyorsuló ütemben öregedett is. A 2016-os évet összevetve a KSH által szolgáltatott 2019.01.01-jei adatokkal,

látható, hogy a lakónépesség száma 139 fővel csökkent. Az adatok bemutatják a döntéshozók számára, azt, hogy a településen mekkora és milyen összetételű lakónépességre vonatkoztatva kell áttekinteni az esélyegyenlőség megvalósulását.

2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma	7601	8435	16 422	47.40%	52.60%
0-2 évesek			386	2.41%	
0-14 éves	1020	1047	2 067	49.35%	50.65%
15-17 éves	199	203	402	49.50%	50.50%
18-59 éves	4589	4570	9 159	50.10%	49.90%
60-64 éves	610	712	1 322	46.14%	53.86%
65 év feletti	1183	1903	3 086	38.33%	61.67%

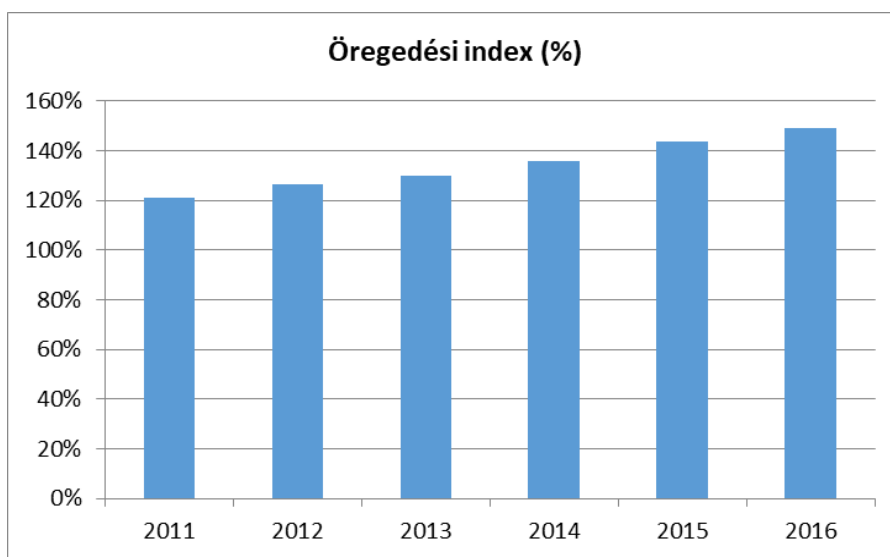

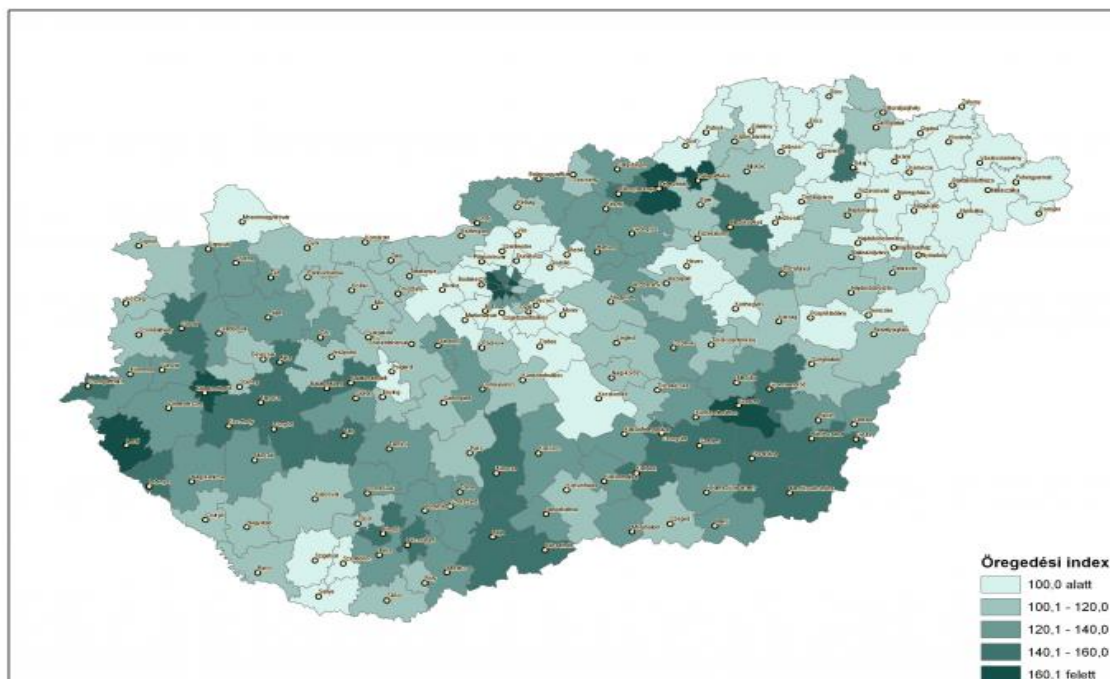
A nemek szerinti arányokat vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a különböző korcsoportokban szembetűnő eltérést mutatnak. Jól látható, hogy a 65 év feletti körében nők aránya magasabb (férfiak: 13%, a nők aránya:19%), míg a 18-59 éves korosztálynál a férfiak esetében magasabb ez az érték. Ez az adat rámutat arra, hogy a férfiak várható élettartama, az országos mutatókhoz hasonlóan Tapolcán is alacsonyabb a nőkéénél.

3. számú táblázat- Öregedési index³

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2011	2656	2190	121,28%
2012	2733	2164	126,29%
2013	2799	2154	129,94%
2014	2873	2118	135,65%
2015	2985	2081	143,44%
2016	3 086	2 067	149,30%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

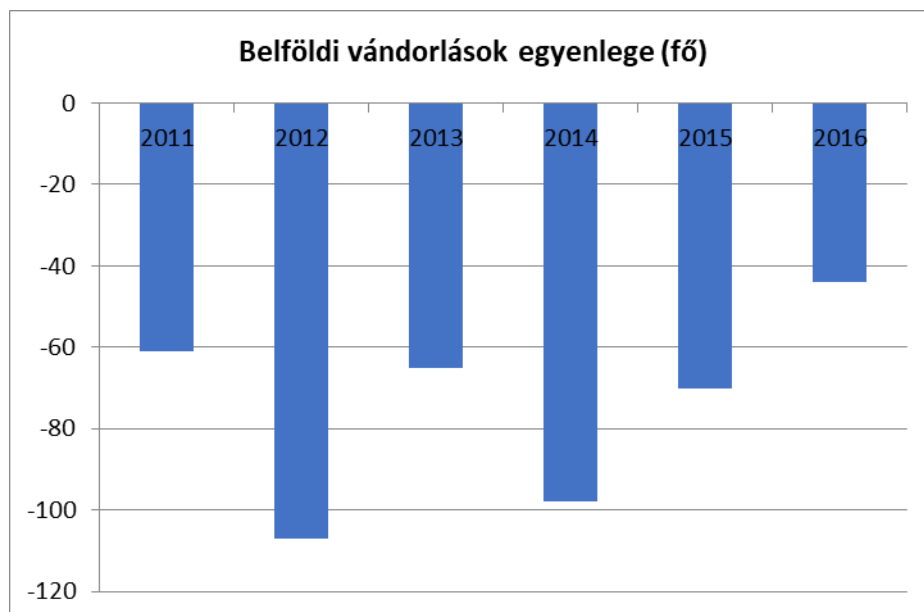
Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alatti személyre hány fő 65 éven felüli személy jut. Az öregedési index értéke 2011-től fokozatosan emelkedik, 2016-ban is magas értékkel bír. Ez az adat arra hívja fel a figyelmet, hogy a város lakossága előregedő, és amellet, hogy a gyermekekre továbbra is nagy figyelemmel kell lenni, az idősekről történő fokozottabb gondoskodást sem szabad szem elől téveszteni. (pl. időseket ellátó rendszer kiépítése, korszerűsítése)

Az 1. sz. ábra az öregedési index-et területi eloszlásban mutatja be. A világos színnel jelzett területeken (megyékben) az öregedési index 100 alatt van.

Fontos mutató a belföldi vándorlás, amelynek egyenlege a település vonzerejét is tükrözi.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás	Elvándorlás	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma
2011	257	318	-61	-3,64
2012	248	355	-107	-6,4
2013	231	296	-65	-3,9
2014	289	387	-98	-6
2015	336	406	-70	-4,33
2016	344	388	-44	-2,74

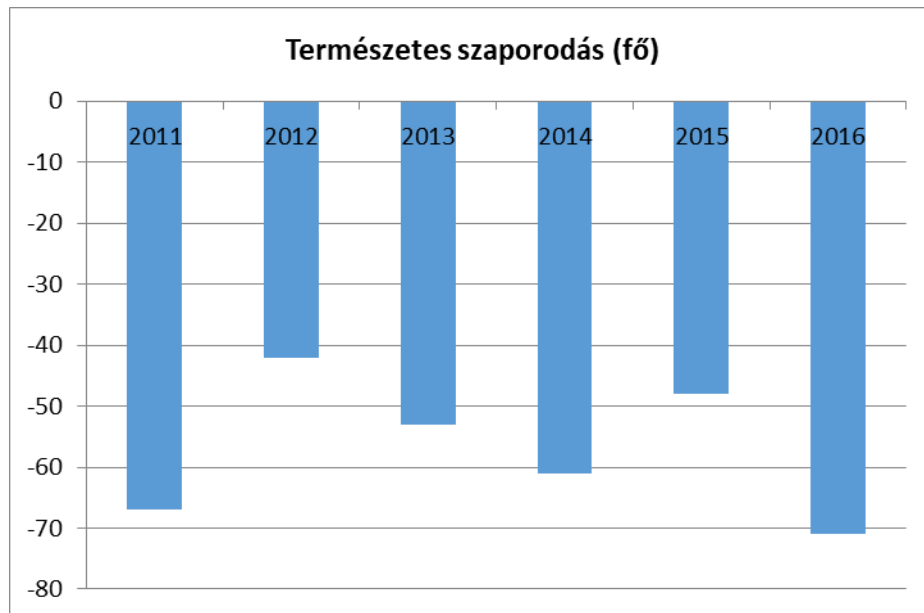

Az adatok jól szemléltetik, hogy a településről történő elvándorlás értéke, sajnálatos módon, ha kisebb mértékben is, továbbra is emelkedik. Feltűnően magas az elvándorlás 2012-ben, 2014-ben és 2015-ben, de mint láthatjuk, 2016-ban sem került a pozitív tartományba ez az érték.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élve születések száma	Halálozások száma	Természetes szaporodás (fő)
2011	117	184	-67
2012	134	176	-42
2013	124	177	-53
2014	124	185	-61
2015	134	182	-48
2016	119	190	-71

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az élve-születések és halálozások alapján számolt különbség a lakosság természetes fogyását mutatja. 2016-ban 119 gyermek született, ugyanakkor 190 elhalálozás volt. Továbbra is tehát a lakosság csökkenésével és egyben „előregedésével” kell számolnunk.

Értékeink, küldetésünk

Értékeink

Legfőbb büszkeségei Tapolca városának a teljesség igénye nélkül:

Tavasbarlang

A mintegy négy kilométerre tehető, a víz által kialakított járatrendszerből ma két és fél kilométernyi bejárható. A legnagyobb terem csaknem 20 méter hosszú, 3-5 méter széles és 8 méter magas. Az utcaszintről 75 lépcsőfokon jutunk le a barlangba, melynek legnagyobb terme, a Lóczy-terem csaknem 20 méter hosszú, 3-5 méter széles és 8 méter magas. Itt is és a következő, Batsányi-teremben is eredeti szépségükben láthatók a vízdoldotta üregek.

A Batsányi-teremtől néhány lépés a régi csónakkikötő. Csaknem méteres mélységű kristálytisza vízen csónakázhat itt a látogató. Így látogatható a Maximum-terem, ahol a rendszer legszebb

kristályai vannak. A barlang kialakulása a térség geológiai múltjával, a mélyrétegekben lévő meleg víz oldóhatásával magyarázható. A fogadóépületében kiállítás mutatja be a karsztvidékek csodálatos világát. 10 terem különleges látnivalói kalauzsolnak minket a titokzatos barlangok világában. A gyerekeket kúszóbarlang várja, míg a felnőttek érzékelési képességét „kőtapogató” teszi próbára. Ősföldrajzi festmények engednek bepillantást letűnt korok élővilágába. A térhatású fotók és a film segítségével magunk is föld alatti felfedező utakon járunk. A természet egzotikus művésze, a karsztvíz gyönyörű alakzatokat formál a mészkőből. Dél-Kína toronykarsztjaitól a cseppkövek birodalmán át a tapolcai barlangok tökéletes szépségű kristályvilágába jutunk. Láva- és jégbarlang, trópusi őskarszt; megannyi élmény várja itt a vendéget.

Malom

Az itt található vízfolyást talán már a rómaiak tóvá duzzasztották, hogy vele malmokat hajtsanak, de az biztos, hogy már az Árpád-korban volt itt malom, mely többszöri átépítéssel a XVII. század végén, a XVIII. század elején nyerte el mai formáját. A malmot 1964-ben szállodává és étteremmé alakították át, és Batsányi feleségéről kapta a Gabriella nevet. A rajta lévő malomkerék ma már csak dekoráció.

Nagytó (Malomtó)

A Tapolca patakot az 1930-as években a felső szakaszon duzzasztással kiszélesítették, így jött létre a Malomtó. Ez a város kellemes kirándulós helye, a tó körüli kőfalra épült házak olaszos hangulatot árasztanak. Itt erednek a város névadó forrásai. A Nagytó lezúduló vizét újból tóvá duzzasztották, így jött létre a Kistó.

Városi Múzeum

A múzeumban helytörténeti kiállítást, iskolamúzeumot rendeztek be, valamint itt láthatók a helyi ásatások során összegyűjtött leletek, és kőtár is várja a látogatókat. A múzeum Közép-Európa egyik legrégebbi népiskolai épülete. A régi iratok szerint az egykori végvár várkastélyának romjaira épült Kántorház már 1726-ban létezett. Falai között tanulta a betűvetést Batsányi János (1763-1845), a felvilágosodás kiemelkedő költője. A múzeum eredetileg pedagógiatörténeti gyűjtemény volt, majd kiegészült a városra vonatkozó régészeti, történeti, néprajzi, ipartörténeti és képzőművészeti anyaggal.

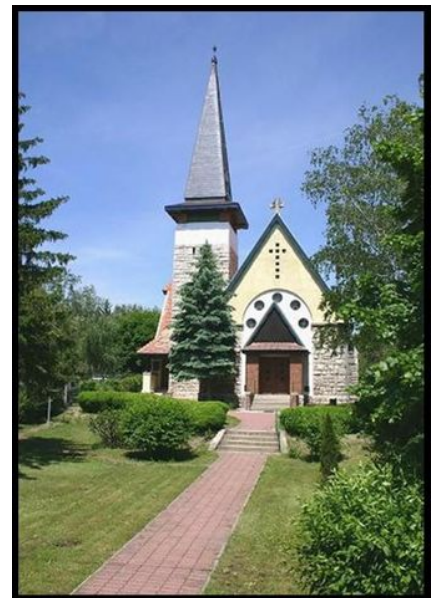

Római katolikus templom (Nagyboldogasszony)

A Nagyboldogasszony tiszteletére szentelt román stílusú templomot a karthauzi szerzetesek kibővítették, egy gótikus szentélyt emeltek hozzá. A török idők után romossá vált templomot 1756-57-ben barokk stílusban átépítették.

Protestáns templom

A protestáns felekezetek közös templomát 1937-ben építették. 2002-ben a tornyát felújították. Az evangélikusok és a reformátusok közösen használják.

Küldetésünk

Tapolca Város Önkormányzata elkötelezett abban, hogy a meglévő esélyegyenlőtlenségek csökkentésével, lehetséges felszámolásával olyan helyi társadalmat erősítsen, ahol minimalizálódik a hátrányos megkülönböztetés jelenléte, működik az esélyegyenlőség és az egyenlő bánásmód a hátrányos helyzetű csoportok számára.

Az esélyegyenlőségi intézkedések értelmezésünk szerint olyan tevékenységek, amelyek közvetlen és pozitív hatással vannak a releváns jogszabályokban nevesített célcsoportok életminőségére, melyek a következők

1. mélyszegénységben élők
2. romák
3. nők
4. gyermekek
5. idősek
6. fogyatékkal élők

Szem előtt tartva Magyarország Alaptörvényének II. cikkében foglaltakat miszerint „Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzatot élete fogantatásától védelem illeti meg”.

Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testülete arra törekszik, hogy az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén jelen legyen:

- a fizikai és kulturális környezetben,
- a lakhatás és a közlekedési eszközök vonatkozásában,
- a szociális és egészségügyi ellátás,
- az iskoláztatási és munkaalkalmak,
- a kulturális és társadalmi élet, valamint
- a sport és szórakozási lehetőségek területén.

Vallja, hogy az esélyegyenlőség biztosítása megillet mindenkit (függetlenül nemtől, kortól, bőrszíntől, etnikai, nemzeti hovatartozástól, vallástól, családi állapottól) és tenni kíván ezen csoportok esélyegyenlőségének, egyenlő bánásmódjának biztosításáért.

Törekszik az egyenlő bánásmód elvének érvényesítésére, az esélyegyenlőség elősegítésére. Faji, vallási, nemzetiségi, etnikai, politikai hovatartozásra, fogyatékkosságra, szexuális irányultságra, társadalmi származásra, vagyoni helyzetre vonatkozó adatok alapján nem tesz különbséget.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Tapolca Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel)

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP Intézkedési terv (HEP IT) tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva,

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.),
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.),
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.),
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény),
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.),
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.),
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkt.)

előírásaira.

Az Ebktv. 31. §-a rendelkezik a települési esélyegyenlőségi programról. A rendelkezés értelmében a helyi önkormányzat öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el, melyet 2 évente át kell tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni. A helyi esélyegyenlőségi programot a társadalmi felzárkózásért felelős miniszter által meghatározott részletes szabályok alapján, a települési önkormányzat e feladatra kijelölt köztisztviselője (közalkalmazottja) készíti el.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 145/2013.(IX. 20.) számú határozatával, 2013. szeptember 20-án fogadta el a település öt évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját, annak áttekintése 2015-ben aktuálissá vált. Az áttekintést követően megállapításra került, hogy az elmúlt két évben a program helyzetelemzésében bemutatott jellemzőkben olyan változások történtek, amelyek indokolják a program módosítását, ami meg is történt.

Az első ötéves ciklus 2018-ban lejárt, ezért aktuálissá vált az újabb öt évre szóló HEP elkészítése. Fontos megjegyezni, hogy 2013. július 1-től minden hazai és EU társfinanszírozású, vagy egyéb, pályázat útján elnyerhető forráshoz úgy juthat hozzá a település, ha rendelkezik a képviselő-testület által elfogadott helyi esélyegyenlőségi programmal. A pályázatokban be kell mutatni a HEP-ben tervezett intézkedések és a pályázni kívánt fejlesztések közötti összhangot is.

Az önkormányzat a feladat- és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – törvény keretei között – önállóan mérlegelhet. Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület – törvényi felhatalmazás alapján – egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti.

Az esélyegyenlőség szempontjából kiemelt célcsoportok, így a gyermekek, mélyszegénységben élők, romák, nők, idősek és fogyatékkal élők számára a helyi szabályozás támogatást kíván nyújtani a beavatkozási területek – foglalkoztatás, lakhatás, egészségügy, köz- és szociális szolgáltatások, és oktatás – vonatkozásában.

Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 3/2015. (II. 23.) önkormányzati rendeletében az alábbiak szerint szabályozza a szociális ellátásokat.

Települési támogatások:

A települési támogatást a családi segélyezés elvének érvényesítésével kell biztosítani. A családban életvitelszerűen együtt élő személyek életmódját, szociális helyzetét, rászorultságot egy egységben kell vizsgálni.

A települési támogatások formái:

- lakhatás költségeihez nyújtott települési támogatás
- rendkívüli települési támogatás
- az elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulás
- gyermekétkeztetés költségeihez való hozzájárulás

A települési támogatás pénzbeli és természetbeni ellátás formájában is nyújtható, melyről a döntéshozó az összes körülményt figyelembe véve dönt.

Természetbeni ellátások:

- tüzelőanyag biztosítása,
- közüzemi díj átvállalása,
- élelmiszerutalvány biztosítása,
- élelmiszer vagy ruházat vásárlása,
- gyermekintézményi étkezési díj átvállalása,
- élelmiszer, tanszer vagy ruházat vásárlása

Személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások:

a) szociális alapellátás

- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- családsegítés,
- támogató szolgáltatás,
- nappali ellátás
- nappali melegedő

b) személyes gondoskodás keretébe tartozó, átmeneti elhelyezést nyújtó szakosított ellátások:

- idősek otthona (A Megbecsülés Szociális Otthon Szociális Ellátó Közhasznú Társaság által létrehozott és működtetett Megbecsülés Idősek Otthonában, megállapodás alapján az Önkormányzat részére 4 férőhely biztosított.)
- hajléktalan személyek átmeneti szállása (36 fő elhelyezésére,)

c) gyermekjóléti alapellátás:

- gyermekjóléti szolgáltatás,
- bölcsődei ellátás (62 fő ellátására)
- Család és gyermekjóléti központ

Tapolca városban a fentiekben felsoroltak mellett még az alábbi támogatásokat biztosítjuk az esélyegyenlőségi célcsoportokba tartozók megsegítésére:

- Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programja

A programot 2000-ben indította el a Kormány. Létrejöttét az az elv segítette, mely szerint meg kell adni az esélyt arra, hogy Magyarország valamennyi polgára versenyképes tudással rendelkezzen. 2019. január 1-jei állapotnak megfelelően 6 főt, a programban eredményesen tanuló fiatalot, támogat önkormányzatunk.

- Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer

A program keretében olyan szociálisan hátrányos helyzetű felsőoktatásban részt vevő hallgatóknak folyósítható az ösztöndíj, akik a települési önkormányzat illetékességi területén lakóhellyel rendelkeznek, felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) **teljes idejű (nappali tagozatos) képzésben vesznek részt.**

A többszintű támogatási rendszer pénzügyi fedezetül három forrás szolgál: a települési önkormányzati, a megyei önkormányzati, valamint – az Emberi Erőforrások Minisztériuma finanszírozásával – a felsőoktatási intézményi költségvetésben megjelenő elkülönített forrás.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Költségvetési koncepció

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 24. § (1) bekezdése kimondja, hogy „A jegyző, főjegyző, megyei főjegyző (a továbbiakban együtt: jegyző) által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a polgármester október 31-ig nyújtja be a képviselő-testületnek”.

A koncepció az alapja annak a tervezési folyamatnak, aminek eredménye település adott évi költségvetési rendelete. Az önkormányzat költségvetése, pedig alapvetően meghatározza az önkormányzat pénzügyi/gazdasági „mozgásterét”.

Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági Program 2015-2019

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. §-a rögzíti, hogy

- (1) A képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős.
- (2) A gazdasági program, fejlesztési terv a képviselő-testület megbízatásának időtartamára vagy azt meghaladó időszakokra szól.
- (3) A gazdasági program, fejlesztési terv helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.
- (4) A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - tartalmazza, különösen: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.
- (5) A gazdasági programot, fejlesztési tervet a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadja el. Ha a meglévő gazdasági program, fejlesztési terv az előző ciklusidőn túlnyúló, úgy azt az újonnan megválasztott képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül köteles felülvizsgálni, és legalább a ciklusidő végéig kiegészíteni vagy módosítani.

Tapolca Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 39/2015 (IV.24) számú határozatával fogadta el a város 2015-2019-i időszakra vonatkozó Gazdasági Programját.

A Gazdasági Program:

- meghatározza az önkormányzat gazdasági döntéseinek fő irányait, preferenciáit,

- vezérfonalként szolgál az önkormányzat számára döntései - beleértve az éves költségvetések összeállítása és a külső források bevonására irányuló pályázatok előkészítése és benyújtása kapcsán meghozandó döntéseket – megalapozásához és meghozatalához,
- eszközként szolgál arra, hogy a város polgárai számára az egyes döntések háttere, indoka átlátható és értelmezhető, így az önkormányzat tevékenysége számonkérhető legyen.

Tapolca Integrált Településfejlesztési Stratégia

Az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) Tapolca középtávú, az önkormányzati cikluson túlnyúló fejlesztési elképzeléseit foglalja össze. Projektjei inkább nagyobb, fizikai – városépítési jellegű – tevékenységekre összpontosítanak.

Az ITS rögzíti azon lényeges fejlesztési jellegű beavatkozások (projektek, programok) indikatív listáját, melyek a célok eléréséhez szükségesek. Az operatív jelleg azonban nem jelenti azt, hogy a beavatkozások már a majdani megvalósításhoz szükséges részletességgel lennének kidolgozva, és azt sem, hogy a célok eléréséhez szükséges projektek felsorolása teljes körű lenne. A stratégia ezért megfogalmazza azon tevékenységek szükségességét is, amelyek a már meglévő, de még csak ötlet szinten álló, ezért továbbfejlesztendő elképzelésekre vonatkozik, emellett javaslatot tesz új (kidolgozandó) projektekre is, ahol a célok eléréséhez ezekre szükség van.

Településfejlesztési koncepció

A településfejlesztési koncepció Tapolca hosszú távú, általános célkitűzéseit, értékeit megfogalmazó, illetve a térhasználat alapelveit meghatározó dokumentum – ebben a minőségében a területrendezési eszközök és a fejlesztési jellegű beavatkozások – mint pl. az ITS - közös megalapozó anyaga.

Tapolca Város Környezetvédelmi programja

Tapolca város környezetvédelmi programjának készítése a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény alapján kötelező. A meglévő program felülvizsgálata, kiegészítése megtörtént, elfogadása a közeljövőben megtörténik.

Tapolca Város Közlekedésfejlesztési Koncepciója

A stratégia Tapolca térségközponti szerepének kiteljesítését, a közösségi közlekedés térségi szintű megszervezésének lehetséges módjait foglalja magába, a fenntartható mobilitás koncepciójának jegyében.

Tapolcai Közös Önkormányzati Hivatal Esélyegyenlőségi Terve

A Hivatallal köztisztviselői jogviszonyban, vagy munkavégzésre irányuló további jogviszonyban álló munkavállalók esélyegyenlőségének biztosítására szolgáló dokumentum. (hatályos: 2015. november 15-től)

Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció

A szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló többszörösen módosított 1993. évi III. tv. (továbbiakban: Szt.) 92. § (3) bekezdése alapján a 2000 fő lélekszám feletti települési Önkormányzat, településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatait határozza meg. A koncepció 2015. évi felülvizsgálata megtörtént.

Tapolca Város Közművelődési programja

A város közművelődésének fejlesztési irányait határozza meg. Felülvizsgálata, aktualizálása 2017-ben megtörtént.

Településrendezési terv

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 6. §-a alapján a települési önkormányzatok a településrendezési feladatukat a helyi építési szabályzat, valamint a településrendezési tervek elkészítésével és azok elfogadásával látják el.

Településszerkezeti terv

Az 1997. évi LXXVIII. törvény 10. §-a szerint a településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembe vételével a környezet állapotának javítása vagy legalább a szinten tartása érdekében.*

További stratégiai dokumentumok, melyek a város honlapján megtalálhatók:

- Informatikai Stratégia,
- Tapolca Város Testnevelés és Sportkonceptiója

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

- A tapolcai járás települései számára városunk igazgatási, emellett kulturális és kereskedelmi központ is. Elsődleges fontosságú a településekkel az együttműködés folytatása, kiterjesztése, a munkahelyteremtés, a közlekedés és idegenforgalom járási szintű koordinációjának elmélyítése, illetve aktív szervezése.
- Balaton Fejlesztési Tanács és munkaszervezete aktívan részt vesz a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet (BÜK) fejlesztési programjainak és projektjeinek alakításában, hozzájárul a Balaton társadalmi, gazdasági és környezeti fejlődéséhez, Tapolca fejlesztési elképzeléseinek illesztése a BÜK által kialakított stratégiai keretekhez.
- Veszprém Megye Önkormányzata: aktívan részt vesz a megye fejlesztési programjainak és projektjeinek alakításában, hozzájárul a megye társadalmi, gazdasági és környezeti fejlődéséhez, Tapolca fejlesztési elképzeléseinek hozzáillesztéséhez a megyei stratégiai keretekhez.
- Sümeg Város tekintetében fontos a testvérvárosi kapcsolat továbbfejlesztése, kiemelt együttműködés a kulturális és turisztikai programok illetve az attrakciók fejlesztése valamint a befektetés-ösztönzés, gazdaságfejlesztés terén. Sümeg – Tapolca kerékpárút létesítésének előkészítése.
- Balaton-felvidéki Nemzeti Park Igazgatóságának fontos feladata a koordinált turisztikai programok és közös fejlesztések megvalósítása, elsődlegesen természeti és geológia örökségünk (barlangjaink, tanúhegyek) idegenforgalmi promóciója és hasznosítása érdekében, törekedve a költségek és hasznok méltányos megosztására.
- A BNP Kezelésében levő Tavas-barlangot évi 100 – 150 ezer vendég keresi fel. A vendégek kiszolgálása egyrészt terhet jelent számunkra, amelyeket a Látogatóközpont jegybevételei nem kompenzálnak, de másrészt megteremti annak lehetőséget is, hogy ezeket a látogatókat városunk által kínált egyéb attrakciókhoz és szolgáltatásokhoz irányítsák. Ebben – még változatlan kezelői viszonyok esetén is – jelentős szerepe lehetne magának a Látogatóközpontnak is. Jó kezdeményezésnek tekinthető az időpontra szóló jegyek bevezetése vagy kombinált, Tapolca több látványosságához igénybe vehető jegyfajta bevezetésével, illetve a város egyéb nemzeti parki helyszíneken történő promóciójával.
- Magyarország Kormánya, Honvédelmi Minisztérium (HM) együttműködésével valósul meg a volt laktanyák területének hasznosítása körében a hadi-kulturális emlék- és élménypark létesítése.

- Zalai Dombháaktól a Vulkánok Völgyéig Egyesület: a vidékfejlesztési forrásokból is finanszírozott ún. LEADER egyesület területi illetékességébe tartozik városunk. Ez vélhetően a 2014-2020 programidőszak vidékfejlesztési programjaiban is így marad (a működési terület átalakítása várható), ennél fogva a helyi termékek előállításának megszervezésében, idegenforgalmi marketing- és szolgáltatásfejlesztésben jelentős az együttműködési igény.
- A Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.
- Közös Hivatalt tartunk fenn Raposka és Gyulakeszi községek önkormányzatával, Lesencetomaj önkormányzatával pedig az egykori laktanyák területének összehangolt hasznosításában kell, hogy együttműkjünk.
- A város a Tapolca Környéki Önkormányzati Társulással kötött feladatellátási szerződéssel biztosítja a központi háziorvosi ügyelet feladatait, valamint az 1/33-ad részben tulajdonát képező 8300 Tapolca, Nyárfa utca 3. szám alatt levő irodaépület üzemeltetését.
- Tapolca feladat-ellátási megállapodás keretében látja el Raposka település óvodáskorú gyermekeinek nevelését.
- Tapolca Város Önkormányzata a Tapolcai Szociális és Alapszolgáltatási Intézményi Társulás keretében biztosítja az étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a család és gyermekjóléti központ, család és gyermekvédelmi szolgálat, idősek nappali ellátása, Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállása és Nappali Melegedő működését.
- Önkormányzatunk a támogató szolgáltatást az Értelmi Fogyatékosok Országos Szövetsége (továbbiakban: ÉFOESZ) által működtetett „Összefogás” Támogató Szolgálat útján biztosítja, míg az átmeneti elhelyezést a Megbecsülés Idős Otthon Szociális Ellátó Kiemelkedően Közhasznú Nonprofit Kft. látja el.
- A köznevelési intézményeket érintő intézkedések érdekében együttműködünk a Klebelsberg Központ területi szerveivel, a Balatonfüredi és a Veszprémi Tankerületi Központtal, a Veszprémi Szakképzési Centrummal, a Baptista Szeretetszolgálat EJSZ-el, a Veszprémi Érsekséggel, a Szeretet Leányai Társulattal, mint köznevelési intézmény-fenntartókkal.
- A kölcsönösség jegyében számítunk a civil és egyházi szervezetek közreműködésére a települési szolgáltatások terén, segítjük, támogatjuk ezen szervezetek tevékenységét.
- Kiszámítható és átlátható, korrekt partneri viszony kialakítására törekszünk a Tapolcán vállalkozni, beruházni kívánó vállalkozókkal.
- Kiemelt partnerként kezeljük a város területén működő közműszolgáltatókat (EON, DRV), a közműrendszerek rekonstrukciója, illetve a városi elektromos hálózatok városképileg is megfelelő kialakításának előmozdítása ér

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

HEP elkészítéséhez az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (Teir) adatállományát használtuk.

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. sz. melléklete tartalmazza. Emellett támaszkodunk az intézmények adatszolgáltatásaira (iskolák, óvodák, Szociális, Egészségügyi és Alapellátási Intézet), ÉFOESZ helyi szervezete és a településen működő civil szervezetek, vállalkozások által szolgáltatott információkra, önkormányzati adatokra és dokumentumokra, az önkormányzat stratégiai dokumentumaiban feltárt megállapításokra, vizsgálatokra, és nem utolsósorban az önkormányzat rendeleteire. (szociális, adó, lakás stb.)

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Abban az esetben használjuk, amikor valaki, vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek, szinte esélyük sincs arra, hogy ebből a helyzetből, segítség nélkül kilépjenek.

A mélyszegénység okai nem vezethetők vissza egyetlen kiváltó okra. Számos tényező, társadalmi, gazdasági, szociálpolitikai, kulturális és egyéni ok áll a háttérben, így **kezelése is csak komplex, szociál-, oktatás-, egészségügyi és foglalkoztatáspolitikai intézkedésekkel** képzelhető el, a felzárkóztatás csak a problémák rendszerben való kezelésével oldható meg.

A rendszerváltást követően a szegénység kialakulásának okai többek között visszavezethetők:

- a munkahelyek megszűnésére,
- a munkanélküliségre,
- a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére
- nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira,
- a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre,
- a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira.

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakóközösség (a szegények több mint fele községekben él). Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma. Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, de a kettő nem fedti teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak kíméletlen érvényesülése miatt.

A szegénységben élők, és a roma közösségek helyzetének elemzése során vizsgálni kell az Ebktv. által rögzített, a hátrányos megkülönböztetés tilalmának érvényesülését.

Az Ebktv. 9. §-a rögzíti, hogy

„Közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül az a közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek nem minősülő, látszólag az egyenlő bánásmód követelményének megfelelő rendelkezés, amely a 8.§-ban meghatározott tulajdonságokkal rendelkező egyes személyeket vagy csoportokat lényegesen nagyobb arányban hátrányosabb helyzetbe hoz, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben lévő személy vagy csoport volt, van vagy lenne.”

Ebktv. 8. §-a kimondja, hogy *„Közvetlen hátrányos megkülönböztetésnek minősül az olyan rendelkezés, amelynek eredményeként egy személy vagy csoport valós vagy vélt*

- a) neme,
- b) faji hovatartozása,
- c) bőrszíne,
- d) nemzetisége,
- e) nemzetiséghez való tartozása,

- f) anyanyelve,
- g) fogyatékosága,
- h) egészségi állapota,
- i) vallási vagy világnézeti meggyőződése,
- j) politikai vagy más véleménye,
- k) családi állapota,
- l) anyasága (terhessége) vagy apasága,
- m) szexuális irányultsága,
- n) nemi identitása,
- o) életkora,
- p) társadalmi származása,
- q) vagyoni helyzete,
- r) foglalkoztatási jogviszonyának vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyának részmunkaidős jellege, illetve határozott időtartama,
- s) érdekképviselőhez való tartozása,
- t) egyéb helyzete, tulajdonsága vagy jellemzője (a továbbiakban együtt: tulajdonsága) miatt részeseül kedvezőtlenebb bánásmódban, mint amelyben más, összehasonlítható helyzetben levő személy vagy csoport részeseül, részeseült vagy részeseülne.”

Tapolca Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata Képviselő-testülete a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény 98. § (1) bek. alapján az 5/2015. (III.04.) Nkt. határozatával kimondta feloszlását. Az „önfeloszlátás” miatt az ő esélyegyenlőségi tevékenységükkel és partnerségükkel a továbbiakban nem számolhatunk, keresni kell az új partnerségi, együttműködési kapcsolatok építésének lehetőségét a roma közösséggel. A Tapolcai járásban **roma származású**, vagy más kisebbséghez tartozónak magát valló lakosok száma a 2011. évi adatok alapján: 469 fő, ebből 201 fő tapolcai. (Forrás: önkormányzati adatok) Ezek az adatok elég magasak, tehát az ő problémáikkal foglalkozni kell.

(A nemzetiségre vonatkozó adatokkal kapcsolatban kiemelendő, hogy csak önkéntes nyilatkozat alapján és jogszabályban meghatározott módon tartható nyilván az, hogy ki milyen nemzetiséghez tartozik. (Megjegyzés: ennél nyilván magasabb létszámban vannak jelen.)

A településen élők jövedelmi és vagyoni helyzetének vizsgálata rendkívül bonyolult folyamat, mivel pontos adatokkal nem rendelkezünk sem a mélyszegénységben élők, sem a romák számáról, ezért e terület elemzésekor az egyéb területen összegyűjtött adatállományunkat közvetetten vesszük figyelembe.

Tapasztalatok alapján Tapolca városban a szociális támogatási rendszert a lakosok egyre nagyobb száma veszi igénybe, az elmúlt években tehát növekvő tendenciáról beszélhetünk. A szociális támogatási rendszerben igényelhető támogatási formákat már azok a személyek is igénybe veszik, akik korábban anyagi biztonságban éltek, nem okozott problémát a lakóingatlanuk fenntartásával kapcsolatos költségek biztosítása, a megélhetésre szánt összeg előteremtése. Az utóbbi évek gazdasági válsága azonban ezen rétegeket is súlyosan érintette, ők azok, akik tovább növelik a szociálisan rászorultak számát.

Azon réteg, melynek tagjai az elmúlt években már szociálisan rászorultak voltak és megélhetésüket állami, illetve önkormányzati segítséggel tudták csak biztosítani, jelenleg mélyszegénységben élnek. Ezen személyek azok, akik munkahelyüket elvesztették, helyette másik munkahelyet – életkoruk, szociális körülményeik miatt – nem találnak, jövedelmük kizárólag önkormányzati forrásból biztosított, aktív korúak ellátásában részeseülnek, helyenként pedig lakásfenntartási támogatást kapnak ingatlanuk fenntartási költségeihez.

A Hivatal adatai alapján egyre többen igényelnek szociális alapon bérlakást, amelyek az alacsony bérleti díjak miatt jelentős támogatást jelentenek a bérlők részére.

E támogatások ellenére is, a Tapolcai Városgazdálkodási Kft. nyilvántartása alapján a lakásbérlők jelentős bérleti díj, valamint közüzemi díjhátralékot halmoztak fel.

A 2019. január 31-i nyilvántartás alapján a lakásbérlőknek és lakáshasználóknak 2 397 775 Ft bérleti/lakáshasználati díj és 1 064 516 Ft közüzemi díj hátralékuk halmozódott fel.

A kiköltözött bérlők hátrahagyott tartozása a 2019. január 31-i nyilvántartás alapján:

- 23.918 825.- Ft lakáshasználati díj és
- 8. 791 951- Ft közüzemi díj

A végrehajtásra átadott/kiköltözött/kilakoltatott bérlők hátrahagyott lakáshasználati díja 2015-höz képest 478 289,-Ft-al nőtt

A közüzemi díjtartozás 190 051 Ft - al emelkedett.

A számadatok ismeretében 2019. évre sem tervezi emelni az Önkormányzat a bérleti díjakat, mert a díjemelés ugyan eredményezne csekély önkormányzati bevétel növekedést, ugyanakkor a megemelt lakbér a bérleményekben élő tapolcai polgárok egy részének megfizethetetlen lenne, további kényszerintézkedések kezdeményezését vonná maga után, családok kerülnének lehetetlen helyzetbe, a kintlévőségek pedig tovább növekednének. Ugyanakkor e lakások felújítása, korszerűsítése évről évre elmaradt, ezzel magyarázható, hogy e lakások állapota nagyon leromlott.

A szegénységben élők ingatlanai – az önkormányzathoz érkezett adó- és értékbizonyítvány kiállítására vonatkozó kérelmek alapján – jelzálogjoggal és végrehajtási joggal terheltek, sok esetben a közüzemi számlák kifizetlensége miatt. Egyes ingatlanokban a villanyórák lecserélésre kerültek, és amennyiben a fogyasztó jogosult rá – védendő fogyasztók nyilvántartásába történő felvétele esetén – „előrefizető” mérő felszerelését végezte el a közüzemi szolgáltató.

A szegénységben élő családok a megélhetést biztosítandó rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt kaphatnak, valamint a rászoruló gyermekek étkeztetési támogatásban részesülnek.

A rendszeres gyerekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek száma a 2018. december 31-i jegyzői adatszolgáltatás alapján 223 fő. Ez a szám a 2015. évi adatokhoz képest (2015-ben 462 fő volt) több mint 50%-kal csökkent, amelynek okai között meg kell említeni azt, hogy a családok jövedelmének emelkedésével (pl. minimálbér emelése) a jogosultság összege nem változott.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Az alábbi táblázatok adatai, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: FIt.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján, a településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerőpiaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

A munkanélküliség szempontjából Tapolca a kedvezőbb helyzetű települések és térségek közé tartozik. A szezonális foglalkoztatás a település munkaerőpiacára nagymértékben kihatással van, szezonális munkára jelentős számú munkanélkülit alkalmaznak helyből.

Az aktív korú népesség vonatkozásában az elhelyezkedés, munkahelyszerzés szempontjából a 50 év felettek nehezebb helyzetben vannak, elhelyezkedési lehetőségeik korlátozottabbak, mint a fiatalabb korosztálybelieké.

Ennek oka elsősorban, hogy a munkáltatók a fiatalokat részesítik előnyben, alacsonyabb bérigényük és egyéb szakmai elvárások miatt.

Az öregségi nyugdíjkorhatárhoz közel állóknak nehezebb a munkába állása.

Az igazgatási területünkön élők anyagi és szociális helyzete más - főleg nem Balaton parti - településekhez viszonyítva nem mondható rossznak. Megállapítható, hogy a téli hónapokban nő, míg a nyári időszakban – a szezonális munkavállalás miatt – csökken a munkanélküliek száma.

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

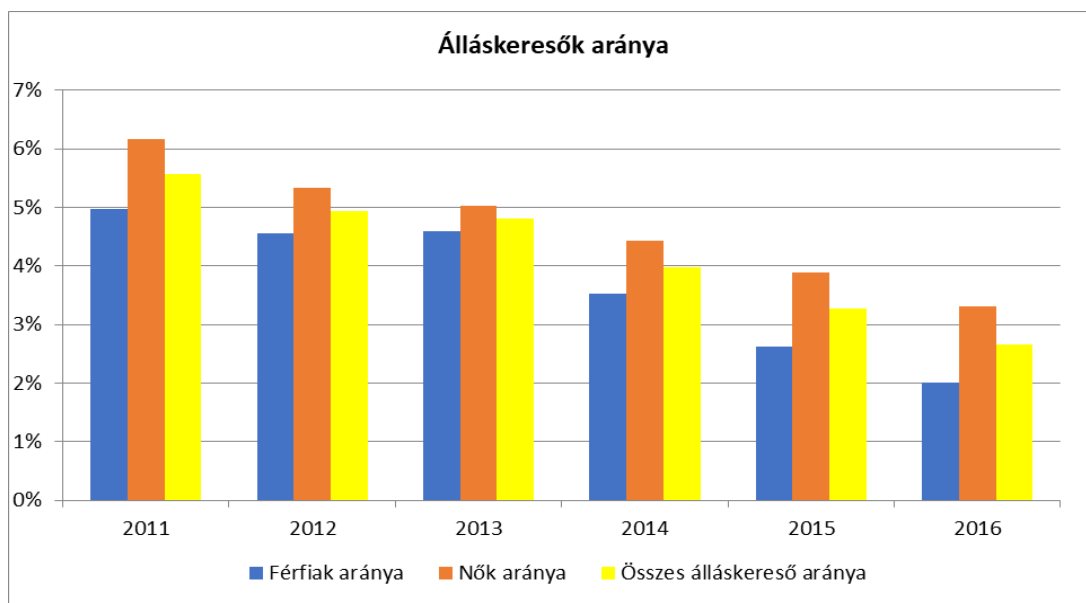
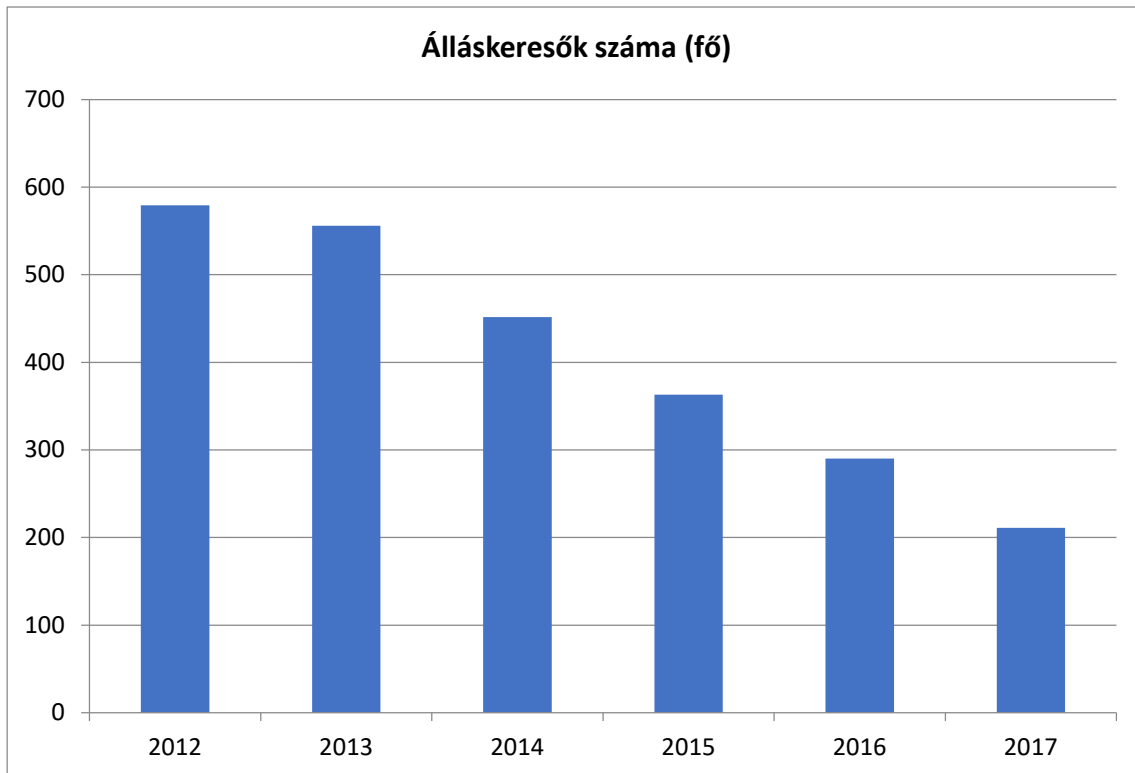
Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi	Nő	Összesen	Férfi		Nő		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2011	5904	5997	11 901	294	5,0%	369,25	6,2%	663	5,6%
2012	5822	5897	11 719	265	4,6%	314,25	5,3%	579	4,9%
2013	5723	5823	11 546	263,25	4,6%	292,5	5,0%	556	4,8%
2014	5628	5707	11 335	198,75	3,5%	252,75	4,4%	452	4,0%
2015	5514	5602	11 116	145	2,6%	218	3,9%	363	3,3%
2016	5 398	5 485	10 883	108,25	2,0%	182	3,3%	290	2,7%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		579	556	452	363	290	211
20 év alatti	Fő	6,25	1,75	5,75	4,75	4,5	2,75
	%	1,1%	0,3%	1,3%	1,3%	1,6%	1,3%
20-24 év	Fő	60,25	70	50	34,25	27,75	13,5
	%	10,4%	12,6%	11,1%	9,4%	9,6%	6,4%
25-29 év	Fő	65,75	55,5	46,5	30,5	29,25	13,75
	%	11,4%	10,0%	10,3%	8,4%	10,1%	6,5%
30-34 év	Fő	65,75	54,25	40,75	30,25	19,25	10,75
	%	11,4%	9,8%	9,0%	8,3%	6,6%	5,1%
35-39 év	Fő	63,25	60,5	55	35,5	29	18
	%	10,9%	10,9%	12,2%	9,8%	10,0%	8,5%
40-44 év	Fő	71,75	64	46,5	40,25	29	16,5
	%	12,4%	11,5%	10,3%	11,1%	10,0%	7,8%
45-49 év	Fő	73,25	72,25	50,25	43	29,25	21
	%	12,6%	13,0%	11,1%	11,8%	10,1%	10,0%
50-54 év	Fő	73,5	67,75	50,25	39,25	32,75	31
	%	12,7%	12,2%	11,1%	10,8%	11,3%	14,7%
55-59 év	Fő	85,75	91,25	72	49,75	34	18,25
	%	14,8%	16,4%	15,9%	13,7%	11,7%	8,6%
59 év feletti	Fő	13,75	18,5	34,5	55,5	55,5	65,5
	%	2,4%	3,3%	7,6%	15,3%	19,1%	31,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

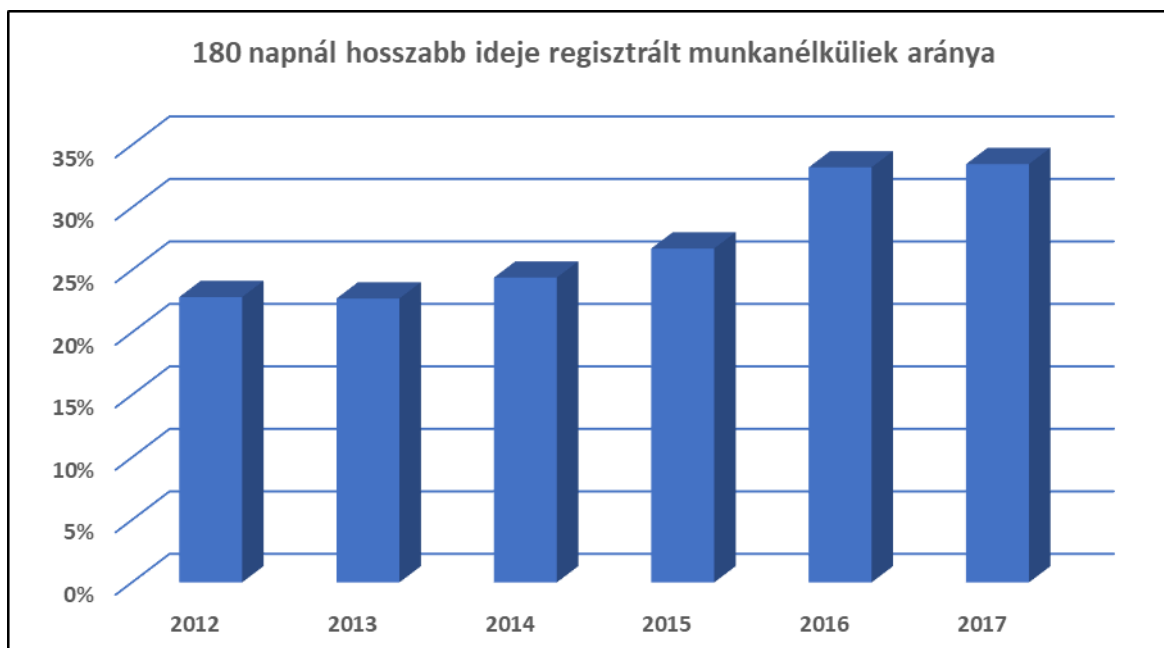
A 3.2.2-es táblázat adatai alapján megállapítható, hogy az elmúlt öt évben a nyilvántartott álláskeresők száma csökkent, mely köszönhető a közfoglalkoztatásnak is. A helyi tapasztalatok alapján a munkanélküliségnek van egy szezonális jellege. A turisztikai szezonban a munkanélküliség alacsonyabb, sőt az utóbbi években mondhatjuk úgy is, hogy elhanyagolható, a késő őszi és téli időszakban valamivel magasabb. A szezonális munkavállalók között több a női foglalkoztatott. Az utóbbi időszakban már a legnagyobb problémát a szakképzett munkaerő hiánya okozza (pl. pincér szakács, építőipari szakmunkások), tehát a munkanélküliség elsősorban a szakképzettséggel nem rendelkezők körében magasabb.

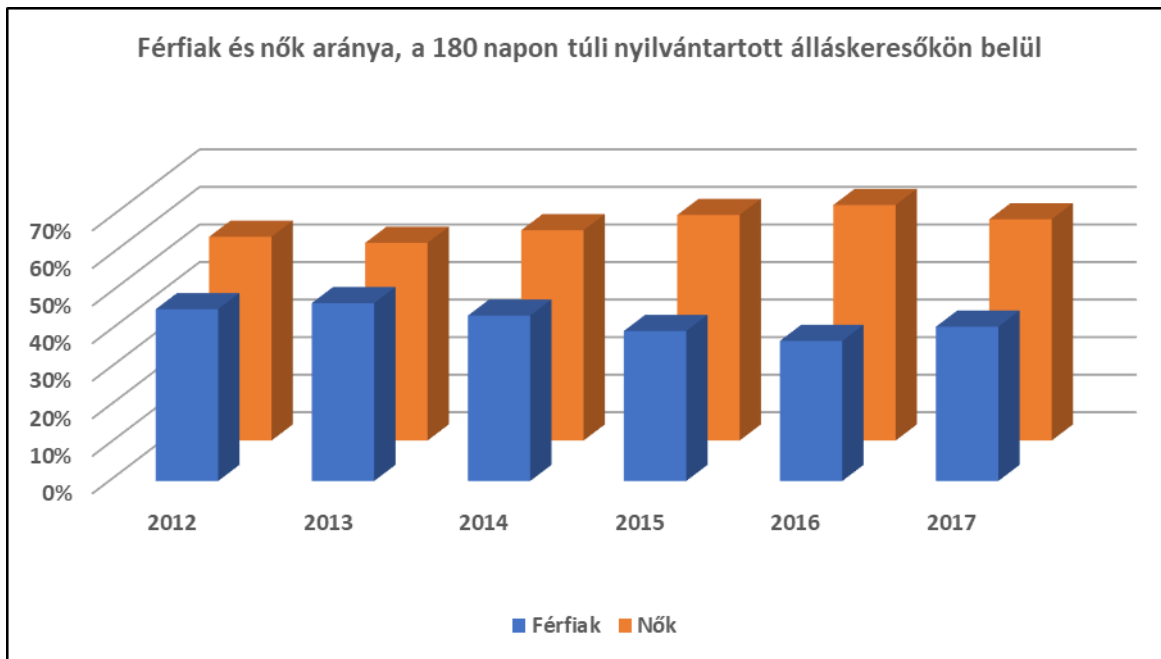
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	22,83	265	314	579	45,7%	54,3%
2013	22,72	263	293	556	47,4%	52,6%
2014	24,39	199	253	452	44,0%	56,0%
2015	26,72	145	218	363	39,9%	60,1%
2016	33,21	108	182	290	37,3%	62,7%
2017	33,47	103	147	250	41,1%	58,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázat azt is jelzik számunkra, hogy az álláskeresők száma 2017-re jelentősen csökkent. A legtöbben az 55-59 év közötti korosztály tagjai keresnek munkát, a 20 és annál fiatalabb álláskeresők száma nem számottevő.

A fenti adatok jól szemléltetik, hogy míg az összes nyilvántartott/registrált munkanélküli száma az elmúlt időszakban folyamatosan csökkent, a 180 napnál régebben regisztrált tartós munkanélküliek aránya, ha kismértékben is de nő.

A tapasztalatok azt mutatják, hogy azoknak az embereknek, akik mintegy „beleragadtak” a munkanélküliségbe, a munkaerőpiacra való visszatérését nagyon nehéz elérni (valószínű, hogy speciális képzések vezethetnek csak eredményre).

A nemek szerint megoszlást tekintve a nők létszáma az álláskeresők között magasabb.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Az alacsony iskolázottságuk aránya Tapolcán nem számottevő. Ezt bizonyítják a 2011. évi népszámlálás adatai is. (az általános iskola első évfolyamát el nem végző 10 éves és idősebb népesség száma: 46 fő (29 fő nő és 17 fő férfi)

Amellett, hogy a 8 általános vagy annál alacsonyabb végzettséggel rendelkezők esetében a törekedni kell arra, hogy elvégezzék az általános iskolát és valamilyen szakképzéshez jussanak -, hisz az országos adatok egyértelműen bizonyítják, hogy az alacsony iskolai végzettség hátrányos helyzetet jelent a munkaerőpiacon -, nem szabad megfelekedni a 8 általánosnál magasabb végzettségükről sem. Őket a munkaerőpiaci szükségletekhez igazodó át és továbbképzésben kell segíteni.

A nyolc osztály, ill. annál alacsonyabb végzettségűek között bizonyára többen nem regisztrálnak, ezért a nyilvántartásokban nem szerepelnek.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás a munkaviszony egy speciális formája, támogatott „tranzitfoglalkoztatás”, amelynek az a célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra. Átmeneti munkalehetőséget biztosít azok számára, akiknek az önálló álláskeresése hosszú ideje eredménytelen.

A közfoglalkoztatás szabályait a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény határozza meg. Emellett a kormány a közfoglalkoztatás szabályozásában új irányt is megjelölt: a cél az az elsődleges munkaerőpiacon elhelyezhető álláskeresők közfoglalkoztatásból kilépésének ösztönzése. További

célnak tartják a mezőgazdaságban és az építőiparban meglévő szakemberhiány enyhítését, a Start-munkaprogram folytatását, a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatásának és foglalkoztathatóságának növelését.

A közfoglalkoztatással a kormány támogatni szeretné jövőre a helyi kezdeményezéseket, a települések önfenntartóvá válását, közösségi terek kialakítását, a vidék lakosságmegtartó képességének növelését, a cigányság lakhatásának és integrációjának javítását.

Célnak jelölték továbbá a vízrendezési feladatok segítségét, az utak és közterületek tisztán tartását, a parlagfű elleni védekezést.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

Tapolca városban a bejegyzett működő vállalkozások száma a 2015. január 1-jei állapotnak megfelelően 1930 db.

A vállalkozások egy része ipari területre koncentrálódik (Cellkomp, Rockwool), de a kereskedelem (TESCO, ALDI, LIDL, PENNY üzlethálózatok) és a szolgáltató szféra is jelentős számban alkalmaz dolgozókat.

Városunk gazdasága jelentősen kötődik a Balaton turizmusához, azonban azt is látni kell, hogy a Balaton-part kereskedelmi és vendéglátó üzleteiben gyakorlatot szerzett, képzett vendéglátósok a balatoni turizmus jövedelmezőségének csökkenésével és – jelentős részben – saját megélhetésük egyre nehezebbé válásával az átlagnál könnyebben találtak nyugat-európai munkahelyet, erősítve az elvándorlás folyamatát.

Önkormányzatunk jelentős területű, üzleti-gazdasági hasznosításra is alkalmas ingatlanokkal rendelkezik, amelyek segítségével ösztönözheti a gazdaság fejlődését, ezzel stabil és jövedelmező munkahelyek létesítését városunkban.

Kiemelkedő jelentőségű ebből a szempontból a volt laktanyák területe, de ezen kívül is bőséggel található ipari vagy szolgáltató tevékenységek számára alkalmas terület.

Nem hagyhatók figyelmen kívül a belvárosi üzleteink, melyeket az önkormányzat bérbe kíván adni, ezzel is befolyásolva az ezekben folyó tevékenységek jellegét, emellett jelentős egyedi értéke városunknak a volt katonai repülőtér is. Városunkban termálvíz kivételére is nyílik – igaz, korlátozott – lehetőség, amellyel bővíthetjük vonzerőinket és szolgáltatásainkat. Az önkormányzatok fejlesztései számára – legalább hozzávetőlegesen – tervezhető módon a 2014-2020 közötti programozási időszak Operatív Programjai állnak rendelkezésre, azok közül is elsődlegesen a Veszprém megyei Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP). Lehetőségeket rejthet még a Gazdaságfejlesztési és Innovációs OP (GINOP), az Emberi Erőforrások Fejlesztése OP, valamint a Környezet- és Energiahatékonysági OP (KEHOP).

Tapolca város gyógyhellyé minősítése, hosszabb távon remélhetőleg olyan perspektívát nyit meg a település előtt, amely elősegíti, jobba teszi az itt élők megélhetését, csökkenti az elvándorlás mértékét.

(forrás: Tapolca Város Önkormányzata Gazdasági program 2015-2019)

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A fiatalok foglalkoztatása, valamint a továbbképzéshez való hozzáférésük segítése érdekében elsősorban az európai uniós forrásból adható támogatásokat kell megemlíteni:

TÁMOP-1.1.2-11/1-2012-0001 pályázat

- Bértámogatás
- Bérköltség támogatás
- Munkatapasztalat szerzés
- Vállalkozóvá válási támogatás

- Képzési támogatás

GINOP 5.2.1-14 pályázat Ifjúsági Garancia Rendszer (IGR)

- Vállalkozóvá válási
- Lakhatási támogatás
- Bértámogatás
- Bérköltés támogatás
- Képzési támogatás

Vállalkozóvá Válási Támogatás

Célja a saját vállalkozói tevékenység indítására való ösztönzés, melynek feltétele az, hogy az egyén önmaga foglalkoztatását kizárólag:

- Egyéni vállalkozás keretében
- Új induló társas vállalkozás keretében
- Már működő társas vállalkozáshoz való csatlakozással (közreműködő tagként)
- Mezőgazdasági őstermelőként, kívánja megvalósítani

Támogatás mértéke:

- Legfeljebb 6 hónapra: minimálbér összege (105. 000 Ft/hó)

Pályázat feltétele:

- Üzleti terv
- Adó, illetve köztartozás mentesség
- Vállalkozói folyószámla

Lakhatási támogatás

Célja a mobilitás elősegítése

- Kérelem beadása a munkakezdést megelőzően
- Lakóhelytől legalább 100 km-re levő igazolt munkahely
- Határozatlan vagy min. 6 hónapos munkaszerződés
- Számlaképes albérlet
- A lakhatási támogatás **12 hónapig adható**, összege maximum 100.000 Ft lehet.

Képzési támogatás

Meghatározott szakmákra vonatkozóan vehető igénybe.

Bértámogatás

- Folyósítás: legfeljebb 8 hónap
- Munkaviszonyban történő foglalkoztatás
- Tovább-foglalkoztatás (támogatási időtartam
- 50%-a)
- Átlagos statisztikai állományi létszám növekedése (előző 1 évhez képest)
- Támogatás mértéke: munkabér + szociális hozzájárulási adó legfeljebb 70%-a

Bérköltés támogatás

Célja a munkatapasztalat szerzés.

- Folyósítás: legfeljebb 90 nap
- Munkabér + szociális hozzájárulási adó legfeljebb 100%-a
- Munkáltatónak vállalnia kell:

- Átlagos statisztikai állományi létszám növekedése
- Nincs próbaidő
- Közös megegyezéssel vagy felmondással a jogviszonyt nem szüntetheti meg

Ehhez kapcsolódó további támogatás:

- 12 havi bértámogatás (8+4, 70%+tovább foglalkoztatás)

10+5 havi konstrukció

Célcsoport: 25 év alatti, **alacsony** iskolai végzettséggel rendelkezők segítésére szolgáló program, melynek feltételei:

- Tovább foglalkoztatás (Támogatási időtartam 50%-a, azaz 5 hónap)
- Támogatás mértéke: munkabér + szociális hozzájárulási adó legfeljebb 100%-a
- Folyósítás: legfeljebb 10 hónap

Munkáltatónak vállalnia kell:

- Átlagos statisztikai állományi létszám növekedése,
- Közös megegyezéssel vagy felmondással a jogviszonyt nem szüntetheti meg.

6+3 havi konstrukció

Célcsoport: 25 év alatti, nem alacsony iskolai végzettséggel rendelkezők

- Folyósítás: legfeljebb 6 hónap
- Tovább-foglalkoztatás (Támogatási időtartam 50%-a, azaz 3 hónap)
- Támogatás mértéke: Munkabér + szociális hozzájárulási adó legfeljebb 100%-a

Munkáltatónak vállalnia kell:

- Átlagos statisztikai állományi létszám növekedése
- Közös megegyezéssel vagy felmondással a jogviszonyt nem szüntetheti meg

Forrás: Veszprém Megyei Kormányhivatal Tapolcai Járási Hivatal: A Tapolcai járás munkaerőpiaci helyzete, az elhelyezkedési esélyt növelő támogatási lehetőségek, szolgáltatások c. előadása (2015. szeptember)

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőtteképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A munkaerőpiaci szolgáltatások közül a Tapolcai Járási Hivatal által nyújtott szolgáltatások:

- Munkaközvetítés
- Munkaerő-piaci és foglalkoztatási információ nyújtása
- Csoportos tájékoztató
- Munka- pálya- álláskeresési tanácsadás
- VMP (Virtuális munkaerő piac)

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Mélyszegénységben élők és a romák foglalkoztatása elsősorban a közfoglalkoztatás keretein belül valósul meg. Az önkormányzat „munkacsoportja”, melyet a városüzemeltetési feladatok ellátása érdekében hozott létre a városvezetés, több, korábban közfoglalkoztatottként alkalmazott dolgozónak biztosít megélhetést (2019. április 2-ától a 100%-ban önkormányzati tulajdonban álló „Csele Ház” Kft. látja el ezt a feladatot, átvéve a munkacsoportban dolgozókat).

Az önkormányzat az álláshirdetések megfogalmazásakor kor, nem, nemzetiség, családi- és egészségi állapot szempontjából nem tesz különbséget, az álláshirdetések szövegezése az esélyegyenlőségi referens véleményének kikérésével történik, a megüresedett álláshelyek betöltésére vonatkozó pályázati felhívások a lehető legszélesebb körben kerülnek meghirdetésre. Munkaerő-felvételnél elsődleges szempont az adott munkához szükséges készségek, képességek, jártasságok megléte, a megbízhatóság és szakmai tapasztalat. Az önkormányzat nem zárkózik el egyik célcsoport foglalkoztatásától sem, nem tart fenn diszkriminatív gyakorlatot.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A mélyszegénységben élőkéről, valamint az őket érintő hátrányos megkülönböztetésről önkormányzatunk nem rendelkezik adatokkal. A 2008. évi, az Antiszegregációs terv elkészítéséhez felhasznált elemzés tanúsága szerint kimondhatjuk, hogy a városban nincsenek „tipikus” elkülönített telepek, etnikailag szegregált lakókörnyezetben nem élnek gyermekek. (megjegyzés: egy, a városközponthoz nem messze lévő terület egyes kimutatások szerint közelíti e fogalmi meghatározást, későbbiekben szólnunk róla.)

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma	Álláskeresői segélyben részesülők (fő)	Álláskeresői segélyben részesülők %
2012	11 719	19,75	0,2%
2013	11 546	22,5	0,2%
2014	11 335	30,75	0,3%
2015	11 116	37,25	0,3%
2016	10 883	41	0,4%

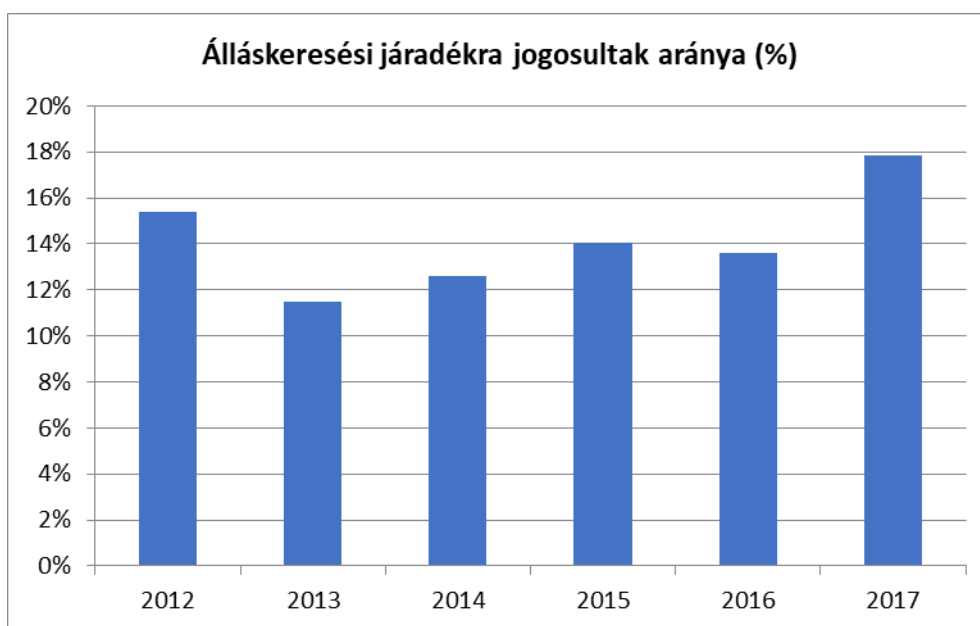
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázatból látható, hogy az aktív korú lakosok közül az álláskeresői segélyben részesülők száma a népességszámhoz viszonyítva kismértékben növekedett.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresői száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresői száma	Álláskeresői járadékra jogosultak	
	Fő	Fő	%
2012	579	89	15,4%
2013	556	63,75	11,5%
2014	452	57	12,6%
2015	363	51	14,0%
2016	290	39,5	13,6%
2017	250	44,5	17,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázatból és diagramból leolvasható, hogy a regisztrált álláskeresők száma csökkenő tendenciát mutat, ezzel szemben az álláskeresési járadékra jogosultak száma a százalékos arányszámot tekintve növekedést mutat.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány²

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2012	6912	n.a	227	1	185	2	0	0
2013	6919	n.a	227	1	185	2	0	0
2014	6923	n.a.	227	1	185	2	0	0
2015	6928	n.a	226	1	184	2	0	0
2016	6934	n.a	226	1	187	2	0	0
2017	n.a	n.a	227	1	185	2	0	0

² Forrás: TEIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Tapolcán a bérlakásállomány az utóbbi hat évben nem változott, az önkormányzati bérlakások jelentős része szociális bérlakás. (227-ből 185 lakás)

b) szociális lakhatás

A városban 185 szociális lakás áll a rászorulóknak rendelkezésére (2016.év). Sajnos az is tapasztalható, hogy annak ellenére, hogy a lakások bérleti díja alacsony, sokan még ezt az alacsony összeget sem tudják (vagy nem akarják) megfizetni. (jelentős a hátralék, lásd:3.1 pont)

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanokról nincs adata az önkormányzatnak, azonban bizonyára vannak, akik kénytelenek egyéb nem lakás céljára szolgáló ingatlanokat otthonuknak tekinteni.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Elégtelen lakhatási körülményekről, veszélyeztetett lakhatási helyzetekről nincs adatunk.

e) lakhatást segítő támogatások

Tapolca Város Önkormányzata a 3/2015. (II.23.) önkormányzati rendeletének 12., 13., 14. 15. §-ai szabályozzák a lakhatást segítő támogatásokat: „Tapolca Város Önkormányzata a lakhatással járó költségek enyhítése céljából települési támogatást nyújt a szociálisan rászoruló háztartások részére a háztartás tagjai által életvitelszerűen lakott lakás, vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásainak viseléséhez. A települési támogatást elsősorban természetbeni juttatásként kell nyújtani a lakhatással járó költségekhez: a víz és gázfogyasztás, a távhő-szolgáltatás, a csatornahasználat és szemétszállítás díjához, a lakbérhez vagy az albérleti díjhoz, a lakáscélú pénzügyi kölcsön törlesztőrészletéhez, a közös költséghez, illetve a tüzelőanyag költségeihez.....”

f) eladósodottság

Az eladósodottságról nincs adatunk, de az tudható, hogy a gazdasági válság és a devizaárfolyamok rendkívüli mértékben történő változása miatt jelentősen megemelkedett azoknak a magánszemélyeknek a száma, akik a lakáshitelek törlesztő részleteit nem, vagy csak nagy nehézségek árán tudják fizetni.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférése a rászorulóknak részére biztosított.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Szegregátumok a város olyan egybefüggő területei, amelyen az alacsony státuszú családok koncentráltan élnek, vagy a státuszcsökkenés jelei tapasztalhatók. A KSH népszámlálási adatai szerint Tapolcán egy olyan terület azonosítható, ahol a szegregációs mutató túllépi a 30%-ot. (lásd: alábbi vázlat) Itt az épületek állapota vegyes képet mutat, a területen több elhagyott leromlott állapotú épület is található, ugyanakkor a terület sajátos ellentmondása, hogy mindezek mellett nem

egy lakóingatlan is van ebben a tömbben, amelyek nemcsak rendezettek, hanem méretük és állapotuk alapján az ott lakók jólétéről tanúskodnak. Összességében a belvároshoz közel álló terület fizikai állapota nem marad el a város más településrészeitől. Infrastruktúrával megfelelően ellátott, az utak szilárd burkolatúak, a közvilágítás kiépített. A terület kizárólag lakó funkciójú. A lakások többnyire magántulajdonban vannak, mindössze csak néhány szociális bérlakás található itt. A területen közintézmények nincsenek, azonban közvetlen környezetében (egyebekben a belvárosban) minden szolgáltatás megtalálható és elérhető az itt élők számára is. Az itteni gyermekek „szétszóródnak” a város különböző oktatási intézményeiben, amelyben biztosított az integrált nevelésük. Szegregáció sem az intézmények között, sem intézményen belül nem jellemző, az intézmények tárgyi és személyi feltételei megfelelők.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

A 3.5 a) pontban megjelölt terület lakónépességének iskolázottsága és kimutatható jövedelmi viszonyai elmaradnak a városi átlagtól. A munkanélküliségi ráta átlag fölötti, ugyanakkor a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya nem magasabb, mint a város más részein. Az itt élő valamennyi rászorult család részesül rendszeres gyermekvédelmi támogatásban, emellett átlag fölötti a segélyezettek száma is. A háztartások magasabb létszámúak, lényegesen magasabb a gyermekkorúak, ugyanakkor lényegesen kisebb az időskorúak aránya. Meg kell azonban jegyezni, hogy az itt élők nem különülnek el, a helyi társadalom életében (pl. városi rendezvények) részt vesznek. Forrás: Tapolca Város ITS

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Lényeges átrendeződés nem mutatkozik e területen, inkább az a jellemző, hogy egyre több ingatlant újítanak fel, tataroznak, szépítik a környezetét.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziiorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról, a védőnői ellátásról.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás³

év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (fő)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi és fogorvosi szolgáltatások száma(fő)	Házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma(fő)
2012	1	6+3 fő fogorvos	4
2013	1	6+3 fő fogorvos	4
2014	1	6+3 fő fogorvos	4
2015	1	6+3 fő fogorvos	3
2016	1	6+3 fő fogorvos	3
2017	1	6+3 fő fogorvos	3

A települési önkormányzat a környezet- és település-egészségügyi feladatok körében gondoskodik

- a köztisztasági és településtisztasági feladatok ellátásáról,
- biztosítja a rovarok és rágcsálók irtását,
- c) folyamatosan figyelemmel kíséri a település környezet-egészségügyi helyzetének alakulását és ennek esetleges romlása esetén – lehetőségeihez képest – saját hatáskörben intézkedik, vagy a hatáskörrel rendelkező és illetékes hatóságnál kezdeményezi a szükséges intézkedések meghozatalát, együttműködik a lakosságra, közösségekre, családi, munkahelyi, iskolai színterekre irányuló egészségfejlesztési tevékenységekben, valamint támogatja és aktívan kezdeményezi ezeket.

Az egészségügyi alapellátást a háziorvosok és házi gyermekorvosok biztosítják. Az orvosok leterheltsége időben változó. A felnőttek esetében az esetszám évi 13 ezer körül mozog.

A gyermekorvosok által ellátott esetek száma csökkenő számot mutat, ami vélhetőleg a demográfiai tendenciákkal is magyarázható. 2013., 2014. és 2015- 2017-ben 7 háziorvos és 3 gyermekorvos látja el az arra rászorulókat. Úgy tűnik, hogy ez a létszám elegendő és a rendelések területi megoszlása is megfelelő, ellátatlan területek nincsenek. A háziorvosok vállalkozói „konstrukcióban” látják el feladataikat, részben saját tulajdonú, részben pedig önkormányzati tulajdonú ingatlanokban. A rendelések infrastrukturális feltételei két helyszínen javításra szorulnak, ennek érdekében az önkormányzat is tervez fejlesztést, ingatlan felújítást.

Tapolca egészségügyi ellátásnak fontos intézménye a Deák Jenő Kórház. Az intézmény jelenleg a krónikus belgyógyászat, a tüdőgyógyászat, a légzésrehabilitáció és az ápolás, a szakápolás területekre rendelkezik mindösszesen 141 ágygal, ami a jelenleg is zajló pályázati projekt eredményeként javulhat. A város egészségügyi intézményei közül meg kell említeni a Kaáli Intézet részeként, magánbefektetés révén létrejött Pannon Reprodukciós Intézetet.

A tapolcai lakosok számára az egyéb szakterületeken a kórházi ellátást Ajkán, illetve Veszprémben, a megyeszékhelyen biztosítják. A városban 4 gyógyszertár működik.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

év	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (fő)
2012	245
2013	182
2014	276
2015	260
2016	290

³ Forrás: TEIR, Önkormányzati adatgyűjtés

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A mélyszegénységben élő és a roma származású embereknek a szűrőprogramokhoz, valamint a prevenció programokhoz való hozzáférése, a társadalom többi tagjához mérten egyenlő eséllyel biztosított.

A város lakossága egészségének megóvása érdekében végzi tevékenységét a Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet által, pályázati támogatással létrehozott Egészségfejlesztési Iroda, amely többek között lakossági szűrő és tájékoztató programokat szervez. A projekt keretében elkészült a térség egészségfejlesztési terve is. A koragyermekkor szűréseket a védőnők és a gyermek házi orvosok elvégzik.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Fejlesztő és rehabilitációs ellátást Tapolcán a Deák Jenő Kórházban, vagy a közeli városokban, Keszthelyen, Hévízen, illetve Veszprémben vehetik igénybe a rászorulóknak.

3.6.3. számú táblázat Ápolási díjban részesítettek száma

év	ápolási díjban részesítettek száma (fő)
2012	58
2013	75
2014	70
2015*	21.75
2016	31

*Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek átlagos száma (2015. márc. 1-től érvényes módszertan)

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Közétkeztetést a Tapolcai Diák-, és Közétkeztető Szolgáltató Kft. (100%-ban önkormányzati tulajdonú Kft.) útján biztosítja az önkormányzat az intézményeiben. Az egészséges táplálkozás szempontjait a szolgáltató figyelembe veszi, az arra rászorulóknak a diétás étkeztetés feltételeit is megteremtette. Mint közétkeztetést ellátó gazdasági szervezet részt vesz a „Mintamenza Programban”, mely programot kifejezetten az egészséges táplálkozás elterjesztése, meghonosítása érdekében dolgozták ki

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Tapolca sokszínű és mozgalmas kulturális és közösségi életének fő szervezői az önkormányzat intézményei, amelyeket a 100%-ban önkormányzati tulajdonú Tapolca Kft. üzemeltet.

A Csermák József Rendezvénycsarnok épülete 2003-ban került átadásra, létesítésével olyan többfunkciós épülettel gyarapodott Tapolca, amely elsősorban a sport, de emellett a kulturális élet kiteljesedéséhez is hozzájárul.

A rendezvénycsarnok mellett két műfüves sportpálya, a városi Sporttelep és a Honvéd sporttelep áll a sportolni vágyók rendelkezésére. Ezen kívül az iskolák tornatermei, a sportpályák, a kiépített kerékpárút stb. a sportprogramokhoz való hozzáférés széleskörű lehetőségét kínálják. (a köznevelési intézmények tornatermei a 2016-2019-es időszakban a Tao pályázatoknak köszönhetően megújultak) Az önkormányzat az esélyegyenlőségi célcsoportok sportprogramokhoz való hozzáférését lehetővé teszi azáltal is, hogy a városban számtalan ingyenes tömegsport lehetőséget biztosít. (kerékpár és futóversenyek, ügyességi játékok stb.)

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében a szociális törvény (továbbiakban: Szt.) határozza meg a szociális ellátásokat, rendelkezik a szociális igazgatás rendszeréről.

A törvény felhatalmazást ad a települési önkormányzatok részére, hogy a törvényben szabályozott ellátásokat saját költségvetésük terhére kiegészítsék, ill. új ellátásokat állapítsanak meg. A Szt. 86.§-a az önkormányzatok kötelezően biztosítandó szociális feladatait határozza meg:

Tapolca városban az alábbi szolgáltatásokat biztosítjuk:

- étkeztetés,
- házi segítségnyújtás,
- családsegítés,
- támogató szolgáltatás,
- nappali ellátás,
- család és gyermekjóléti központ (2016.01.01-től)

A kötelezően ellátandó szolgáltatások mellett önkormányzatunk önként vállalt feladatként gondoskodik a hajléktalanok ellátásáról, működteti a 36 fő befogadására alkalmas Hajléktalan Személyek Átmeneti Szállását. Éveken keresztül biztosította a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást, mely jelenleg már állami feladat.

A város szociális ellátórendszere összességében az igényeket és a szükségleteket kielégíti, azonban néhány területen indokolt lenne a fejlesztés, beruházás. Szükség lenne családok átmeneti otthonára az átmenetileg lakás nélkül maradt családok számára, emellett a demográfiai tendenciák is igazolnák egy idősek otthona létrehozását.

Tapolca Városban a szociális ellátások biztosítása –támogató szolgálat kivételével- a Tapolcai Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet feladatkörébe tartozik. Az intézet fenntartója Tapolca, Gyulakeszi és Raposka települések által létrehozott Tapolcai Szociális és Alapszolgáltatási Intézményi Társulás. Meg kell még említeni az egyházak (Baptista Szeretetszolgálat) és néhány magánszemély által létrehozott alapítvány e területen biztosított szolgáltatását is („ÉN-KÉP-TÉR” Szociális és Mentálhigiénés Alapítvány).

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor nem ismert.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Amikor olyan esettel találkozik az önkormányzat, amely pozitív diszkrimináció szükségességét veti fel, akkor él vele az önkormányzat.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

Az önkormányzat és a civil szervezetek között az együttműködés jónak mondható, a civil szervezetek feladatok vállalásával, véleményezéssel segítik az önkormányzat munkáját, az önkormányzat pedig – lehetőségéhez mérten – anyagi támogatást biztosít számukra feladataik ellátásához, működésükhöz.

a) közösségi élet színterei, fórumai

Az önkormányzat tulajdonát képező Tamási Áron Művelődési Központ Tapolca város önkormányzati kulturális intézménye, a kulturális és a közösségi élet egyik központja, a KDOP-3.1.1/B-2f-2010-0002” A tapolcai belváros értékmegőrző rehabilitációja” pályázat keretében kívül-belül megújult.

A Wass Albert Könyvtár és Múzeum, szintén e pályázatnak köszönhetően, korszerű környezetben fogadhatja az olvasókat és érdeklődőket. A közösségi rendezvények megtartásának színtereként említhető még a Csobánc Művelődési Ház, a VOKE Batsányi János Művelődési és Oktatási Központ is (teljesség igénye nélkül felsorolva). A nyári időszakban a szabadtéri rendezvények is

ideális lehetőséget biztosítanak a város lakóinak összejöveteleihez. Ezen túl a városban számtalan olyan program van, mely a célcsoportba tartozók részére ingyenes szórakozási és kikapcsolódási lehetőséget biztosít.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Az előzőekben említett negatív demográfiai és tendenciáktól és kedvezőtlen munkapiaci jellemzőktől eltekintve Tapolca társadalmában nem azonosíthatók az általánostól számottevő mértékben eltérő sajátosságok, nincsenek jelen olyan jelentős társadalmi, területi konfliktusok, amelyeket a programban külön is meg kellene jeleníteni.

i) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény megjelenése is elismerte azt, hogy fontossá vált az önkéntes munka a szociálisan hátrányos helyzetű emberek segítésére. Önkéntes tevékenység a társadalom tagjainak szolidaritásán alapuló, az állampolgárok öntevékenységet kifejező, a személyeknek és közösségeiknek más vagy mások javára ellenszolgáltatás nélkül végzett munka.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Tapolca Városban Roma Nemzetiségi Önkormányzat nem működik, a 2011. évi CLXXIX törvény 98.§ (1) bekezdése alapján, az 5/2015.(III.04. Nkt. határozatával feloszlott, önkormányzatunk keresi a roma emberekkel való együttműködés lehetőségeit.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kevés és rossz állapotú bérlakások	Bérlakás állomány megújítása, bérlakás építési programokhoz való csatlakozás (pályázati források feltérképezése)
Magas a kiköltözött bérlők hátrahagyott tartozása	A tartozások okainak feltárása, adósságkezelési tanácsadások.
Szociális és mentálhigiénés tapolcai szolgáltatások, kapjanak nagyobb nyilvánosságot a helyi médiában (Tapolca TV, Tapolcai Újság)	Minél szélesebb körben ismerjék meg a helyi ellátórendszert a lakosok. A helyi újságban 1 oldalon minden megjelenés alkalmával jelenjen meg 1 – 1 helyi szociális, mentálhigiénés szolgáltatás.
Romák életminőségének és munkapiaci esélyeinek javítása	A kisebbségi csoporthoz tartozás miatt nem érheti hátrány a munkavállalót. A diszkrimináció mellett az alacsony képzettségi szint is konzerválja a roma népesség alacsony arányú munkaerő-piaci részvételét és előmenetelét.
A roma lakosság érdekképviselője nem megoldott.	A Roma Nemzetiségi Önkormányzat megalakulásának ösztönzése, tájékoztatás
Hajléktalan személyek integrációja, lakhatási támogatása	Lépcsőzetes hajléktalanellátó rendszer fejlesztése – alacsony küszöbű szolgáltatás bevezetése – külső lakhatás létrehozása, önkormányzati bérlakásban.
Családok Átmeneti Otthonának hiánya	Pályázati lehetőségek monitorozása, családok átmeneti otthonának kialakításához.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Az alábbi táblázat Tapolca város lakosságának gyermekek számának és arányának megoszlását mutatja be.

4.1.1 számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és kiskorúak szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő kiskorú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma	7601	8435	16 036	47,40%	52,60%
0-14 éves	1 020	1 047	2 067	6,36%	6,53%
15-17 éves	199	203	402	1,24%	1,27%

4.1.2 számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
16 éves gyermekek száma	227	150	-77
17 éves gyermekek száma	217	149	-68
Összesen	444	299	-145

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

A Magyarországi adatokhoz hasonlóan Tapolcán is csökkentő tendenciát mutat a gyermekek száma, mely hozzájárul a fentekben kifejtett „előregedéshez”.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot értünk, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza.

Az ellátórendszer tapasztalatai alapján az alapvető szülői kompetenciák hiánya az, amely sok esetben a gyermek elhanyagolásához, bántalmazásához, családból történő kiemeléséhez vezet.

Rendszerszintű válaszként szükséges kidolgozni és bevezetni egy olyan képzési rendszert, amely a szülői kompetenciákat erősíti, a jelenleg is folyó jó gyakorlatokat összegyűjti és a gyermekjóléti alapellátás eszköztárát is növeli.

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.

4.1.3 számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én
2011	17	255
2012	23	95
2016	34	0

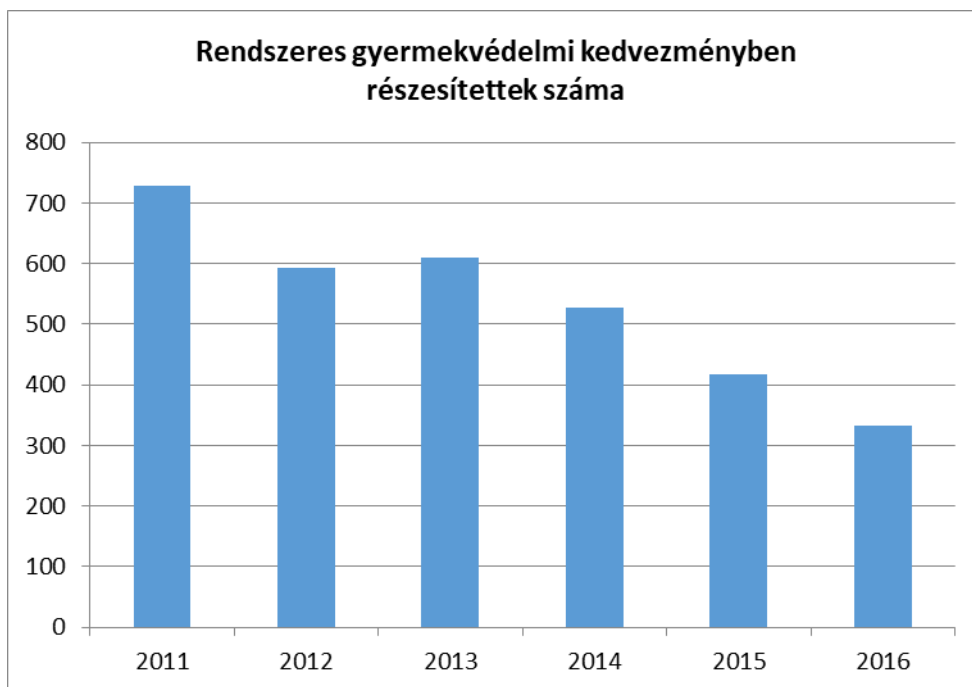
A táblázatból látható, hogy a védelembe vételek száma növekvő, a veszélyeztetett gyermekek száma a városunkban csökkenő tendenciát mutat.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.4 számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma
2011	728,5
2012	594
2013	609
2014	527,5
2015	416,5
2016	333

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat. a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma évről évre csökken, melynek oka, hogy a családok egy főre eső nettó jövedelme fokozatosan növekedett (a minimálbér növekedése, a GYED/GYES extra bevezetése, az adókedvezmény növekedése). 2018. január 1. napjától növekedett a jogosultsági összeghatár. A korábbi egy főre jutó összeg az öregségi nyugdíjminimum 130%-a volt (37.050 Ft), mely 135%-ra növekedett. A tartósan beteg, fogyatékos gyermeket nevelő, vagy gyermekét egyedül nevelő, valamint nagykorú kérelmező esetén a 140%-os (39.900 Ft) határt 2018. január 1-jétől 145%-ban (41 325 Ft) állapítja meg a törvény.

c) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.5. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam
2013	103	234	248
2014	87	216	217
2015	263	330	217
2016	336	167	227
2017	352	135	248

Forrás: TeIR, KSH Tstar,
Önkormányzati adatok

d) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Nem magyar állampolgársággal rendelkező gyermekek száma alacsony. (a köznevelési intézmények adatszolgáltatása alapján 1-2 fő)

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A KSH népszámlálási adatai szerint Tapolcán egy olyan terület azonosítható be, ahol a szegregációs mutató túllépi a 30%-ot. (lásd. 3.5 pont) Ez a terület a városközpont közel található, szilárd útburkolattal, közműekkel ellátott, közintézményekhez (iskola, óvoda, kórház, Városháza) közel elhelyezkedő terület. Az itt élő gyermekek részesülnek mindazon ellátásokban, melyek őket a jogszabályok alapján megilletik. (pl. rendszeres gyermekvédelmi támogatás)

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

4.3.1 számú táblázat A hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek számának alakulása településünkön a 2013-2015-ös adatok alapján

év	Hátrányos helyzetű (HH)	Halmozottan hátrányos helyzetű (HHH)	Összesen
2012	314	56	370
2013	49	2	51
2014	54	16	70
2015	5	25	

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapítását a Gyvt. Az alábbiak szerint szabályozza:

1) Hátrányos helyzetű (HH) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba-fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba-fogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családba-fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba-fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

2) Halmozottan hátrányos helyzetű (HHH)

a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

(3) A gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre - külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra - megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását.

(4) A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető. Ebben az esetben az (1) bekezdésben meghatározott feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag kell vizsgálni, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára állapítható meg.

(5) A gyámhatóság a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának igénybevételét elrendelő határozatában megállapítja a halmozottan hátrányos helyzet fennállását. A gyámhatóság a gyermek nevelésbe vételét és a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának igénybevételét elrendelő jogerős határozatát megküldi a 138. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartást vezető gyámhatóság részére.

(6) A gyámhatóság a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának megszűnése vagy megszüntetése esetén megállapítja a halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megszűnését. A gyámhatóság a gyermek nevelésbe vételének és a tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt utógondozói ellátásának megszűnéséről vagy megszüntetéséről szóló jogerős határozatát megküldi a 138. § (1) bekezdése szerinti nyilvántartást vezető gyámhatóság részére.

Megállapított hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és tanulók száma a 2019.január 31-i statisztika alapján a 3-18 éves korosztályban:

hátrányos helyzetű: 53 fő

halmozottan hátrányos:3 fő

A korábbi évekhez képest csökkenést mutat a HH/HHH gyermekek száma, ami elsősorban az új törvényi szabályozással magyarázható. Önkormányzatunk a HH/HHH-s, valamint a fogyatékkal élő gyermekek ellátásához, egészséges fejlődéséhez szükséges támogatásokat biztosítja.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A védőnői szolgálat szakmai felügyeletet ellátó intézmény a VEMKH Balatonfüredi Járási Hivatal Járási Népegészségügyi Intézete, a szakfelügyeletet ellátó személy a **járási vezető védőnő**.

A védőnők feladatai:

- A család- és nővédelmi tanácsadás, reprodukív egészségfejlesztés,
- a várandós anyák gondozása,
- a gyermekágyas és szoptató anyák gondozása,
- az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása,
- az óvodában a védőnői feladatok végzése, az oktatási intézményben a tanulók ellátása,
- az oktatási intézménybe nem járó otthon gondozott tanköteles korú gyermek gondozása,
- családgondozás,
- a gyermek családban való nevelkedésének elősegítése, együttműködés a háziorvossal, házi gyermekorvossal, a gyermekjóléti szolgálattal a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében,
- a gyermekvédelmi jelzőrendszer részeként a gyermek veszélyeztetettségének jelzése a háziorvosnak, házi gyermekorvosnak, a gyermekjóléti szolgáltatnak, valamint a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározott esetekben hatósági eljárás kezdeményezése,

- az egyéni és közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok tervezése.

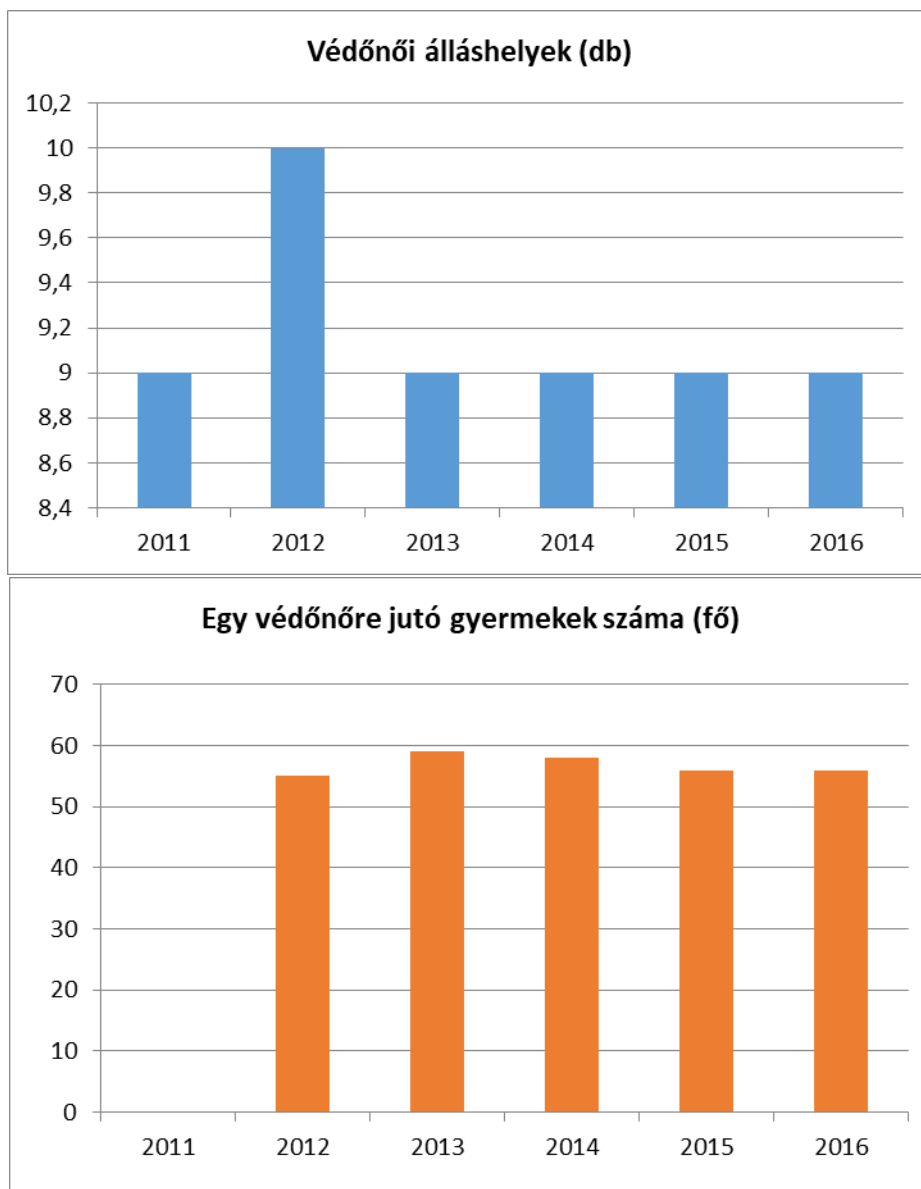
Az iskolavédőnők által ellátandó feladatok:

- Az éves munkatervhez a védőnői feladatok összeállítása, egyeztetése a nevelési-oktatási intézmény egészségnevelési programjában meghatározott feladatok figyelembevételével,
- a tanulók védőnői vizsgálata 6 éven felüliek esetében kétévenként (kivéve a színlátás vizsgálata): a testmagasság, testtömeg, a testi fejlettség és tápláltsági állapot hazai standardok szerinti értékelése, a nemi fejlődés értékelése, a pszichés, motoros, mentális, szociális fejlődés és magatartásproblémák feltárása, érzékszervek működésének vizsgálata (látás, kancsalság, hallás) és a színlátás vizsgálata a 6. évfolyamban,
- mozgásszervek vizsgálata: különös tekintettel a lábstatikai problémákra és a gerinc-rendellenességekre,
- vérnyomásmérés, pajzsmirigy tapintásos vizsgálata a 4. évfolyamtól.
- gyermekek, tanulók személyi higiéniájának ellenőrzése,
- elsősegélynyújtás,
- az orvosi vizsgálatok előkészítése,
- a védőoltásokkal kapcsolatos szervezési, előkészítési feladatok elvégzése,
- a krónikus betegek, magatartási zavarokkal küzdők életvitelének segítése,
- részvétel az egészségtan oktatásában,
- testnevelés, gyógytestnevelés, technikai órák, iskolai helyiségek és környezet, az étkeztetés higiéniás ellenőrzésében való részvétel,
- kapcsolattartás a szülőkkel (szülői értekezlet, családlátogatás),
- pályaválasztás segítése,
- az elvégzett feladatok dokumentációjának vezetése (egészségügyi törzslapok, egészségügyi könyv, ambuláns napló, védőoltások, szakorvosi beutalások, veszélyeztetettek nyilvántartása stb.).

4.3.2. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2011	9	n.a
2012	10	55
2013	9	59
2014	9	58
2015	9	56
2016	9	56

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A védőnői álláshelyek száma az elmúlt időszakban nem változott, mint ahogyan az egy védőnőre jutó gyermekek száma sem emelkedett lényegesen.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

4.3.3. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt házi orvosi praxis/ok száma	Házi gyermekorvosok száma
2012	0	4
2013	0	3
2014	0	3
2015	0	3
2016	0	3

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A Veszprém Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Tapolcai Tagintézményében az alábbi szolgáltatásokat biztosítják a 0-7 éves, speciális ellátást igénylő gyermekek részére:

- gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás
- fejlesztő nevelés
- szakértői bizottsági tevékenység
- nevelési tanácsadás
- logopédiai ellátás
- konduktív pedagógiai ellátás
- gyógytestnevelés
- iskolapszichológia, óvodapszichológiai ellátás
- kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása
- A vizsgálat kérése személyesen, telefonon, e-mailben vagy írásban (gondviselői aláírással) kérhető.

A vizsgálatot kérheti:

- a gyermek gondviselője, együtt nevelő szülője,
- a gondviselő írásos hozzájárulásával, a gyermek nevelésével foglalkozó vagy azt segítő személy (különélő szülő, nevelőszülő, nagyszülő, pedagógus, családgondozó, gyámügyi intézmény munkatársa stb.),
- a gondviselő hozzájárulásával az iskolába lépéshez szükséges fejlettség megállapítása céljából írásban az óvoda,
- a BTM- nehézség megállapítására írásban a családvédelmi intézmény a gondviselő hozzájárulásával.

A pedagógiai szakszolgálat előjegyzéses rendszerben nyújt szolgáltatást.

Az iskolák és óvodák fogadják a sajátos nevelési igényű tanulókat, és a szakértői javaslatban meghatározott fejlesztő foglalkozásokat a megfelelő óraszámban biztosítják részükre.

d) Bölcsődei ellátás

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma	Bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2013	1	68	7	0
2014	1	69	6	0
2015	1	62	7	0
2016	1	62	8	0
2017	1	62	2	0
2018	1	62	2	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A táblázat adatai azt mutatják, hogy a bölcsőde kihasználtsága jó, az utóbbi évek létszámadatai alapján megállapítható, hogy a beíratott gyermekek száma eléri, megközelíti (kisebb mértékben meghaladja) a maximális férőhelyek számát.

A bölcsőde elérhetősége:

- Ringató Bölcsőde,
8300 Tapolca, Nagyköz u. 1-3. Tel.: 87-414-485

A bölcsőde 1960. június 4-én nyitotta meg kapuit, majd sok - sok változást követően 2011. nyarán, egy pályázatnak köszönhetően, felújításra és bővítésre került. 2013-ban már 5 gyermekcsoporttal, 62 férőhellyel működik, a Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet önálló szakmai egységeként.

Konyháját a Tapolcai Diák-és Közétkeztető Szolgáltató KFT működteti. A gyerekeknek napi négy étkezést biztosítanak. Lehetőségünk van a speciális diétára szoruló gyermekek étkeztetésére is. A szakszerűen összeállított étrenddel és a korszerű konyhatechnikai eljárásokkal biztosítják a korosztály számára a fejlődéshez szükséges tápanyagokat és vitaminokat.

A bölcsődei felvételnél érvényesül az az alapelv, hogy előnyt élvez az a gyermek, akit egyedülálló (élettársal nem rendelkező hajadon, nőtlen, elvált vagy özvegy családi állapotú) szülője nevel; akivel együtt a családban nevelt kiskorú gyermekek száma a három főt meghaladja; aki család gondozásban részesül, és fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége; akinek szülője, orvosilag igazolt betegsége miatt, az ellátást biztosítani nem vagy csak részben tudja; akit – gyámhatósági határozat alapján – gyámként kirendelt időskorú (a rá vonatkozó nyugdíjkorhatárt elért) hozzátartozója nevel. A bölcsődei ellátás a városban minden, a feltételeknek megfelelő igénylő részére biztosított.

A bölcsőde olyan szolgáltató intézmény, amely az alapellátás keretében alaptevékenységként napközbeni ellátást nyújt a gyermek számára. A bölcsődei gondozás - nevelés családi, derűs, nyugodt légkörben zajlik, biztosítva a gyermek fejlődéséhez szükséges változatos feltételeket. Feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi, etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével, viselkedési minták nyújtásával, kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával elősegíti a harmonikus fejlődést.

A szegény és periférián élő családok gyermekei esetében a kisgyermeknevelők segítik a hátrányok és azok következményeinek enyhítését, az egyenlő esélyekhez jutást, a társadalmi beilleszkedést, egyéni fejlettségnek megfelelően összeállított napirend segítségével.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával a védőnő, a házi gyermekorvos, család és gyermekjóléti szolgálat/ központ, gyámhivatal is kezdeményezheti.

A bölcsődei gondozás szolgáltatási önköltsége a 2018. évben 69 827 000,-Ft, az állami normatíva 37 100 000, - Ft, e két összeg különbözetéből számított éves intézményi térítési díj 3 727 000,- Ft/év, 595 036,- Ft/ fő/év. Az intézményi térítési díj egy főre jutó összege 2 371 Ft/nap. A szülők által a bölcsődei gondozásért megállapított intézményi térítési díj 0,-Ft. A bölcsődei napi négyeszeri étkezésért megállapított nettó számlázási ár 662,-Ft

e) gyermekjóléti alapellátás

A családi napköziben - a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beszámítva - legfeljebb öt gyermek gondozható. Ha a családi napköziben egy fogyatékos gyermeket is gondoznak, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb négy fő. Ha a családi napköziben gondozott valamennyi gyermek fogyatékos, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb három fő. A rendeletben meghatározott létszámon túl még két gyermek, ha fogyatékos gyermekről van szó, még egy gyermek gondozható a családi napköziben, feltéve, hogy az ellátást nyújtónak állandó segítőtje van. *Tapolcán nem működik családi napközi. Támogatása javasolt, némiképp javítaná a foglalkoztatottságot és bővítené az ellátások körét is.*

f) gyermekvédelem

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 15. § (1) bekezdése szerinti pénzbeli és természetbeni ellátások (2012. december 31-i hatályos szabályozás szerint):

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, (2013: LXXV. törvény 14. § d) pontja hatályon kívül helyezte)
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,
- e) a kiegészítő gyermekvédelmi támogatás. (hatályon kívül helyezte a 2013: XXVII. törvény 78. § (1) bekezdés a) pontja.)

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A települési önkormányzat jegyzője törvény szerinti jogosultság esetén rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg egy év időtartamra, az arra rászoruló gyermekek részére (Gyvt. 18. § (1) bekezdés és 19-20/A. §).

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A képviselő-testület a rendeletében megállapított nagyságú rendkívüli gyermekvédelmi támogatást állapíthat meg, így az Önkormányzat az időszakosan létfenntartási gondokkal küzdő vagy létfenntartást veszélyeztető élethelyzetbe került, gyermeket gondozó családokat rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíti. Elsősorban azokat a gyermeket nevelő családokat kell rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesíteni, akik a gyermekük eltartásáról más módon nem tudnak gondoskodni, illetve a gyermek életében alkalmanként jelentkező többletkiadások (tankönyv, gyógyszer, iskolai rendezvény költsége) megfizetése, az átmeneti és a tartós nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartás, a gyermek nevelésbe vételének megszűnését követő gyámhivatali visszahelyezés a család anyagi lehetőségeit meghaladja.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban az a gyermeket nevelő család illetve átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek szülei részesíthetők a gyermekkel való kapcsolattartás érdekében, akiknek családjában az egy főre jutó nettó havi jövedelem az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 150 %-át nem haladja meg. Ez az értékhatár egyedül álló szülő esetében 200 %. A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás gyermekenkénti éves összege nem haladhatja meg családban élés esetén az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 150 %-ot, egyedül álló szülő esetében 200 %-át.

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás természetbeni ellátásként (tankönyv, iskolai kirándulás, táborozás költségeihez való hozzájárulás, szociális utalvány) formájában is biztosítható. Amennyiben nincs lehetőség a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás természetbeni ellátásként való biztosítására, a szülő részére elszámolási kötelezettség írható elő. Az elszámolás elmulasztása esetén a következő segélykérelem elutasításra kerül. A polgármester egyedi mérlegelés alapján a (3) bekezdésben meghatározott jövedelemhatártól és (4) bekezdésben meghatározott összeghatártól eltérhet.

Ha a családban az egy főre jutó havi nettó jövedelem az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 150 %-át, egyedülálló szülő esetén 200 %-át nem éri el és a család kedvezőtlen körülmények között él, az Önkormányzat a gyermek(ek) étkezési térítési díját részben vagy különös méltánylást érdemlő körülmény esetén 100%-ban átvállalja. 2015. 09.01-től a bölcsődés és óvodás korú gyermekek, szülei önkéntes nyilatkozata alapján ingyenes étkeztetésben, a három vagy több gyermeket nevelő családok 50, ill. 100%-os kedvezményben, a tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos gyermekeket nevelő családok pedig 50%-os kedvezményben részesülnek.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása,
- a gyermekek átmeneti gondozása.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- az otthont nyújtó ellátás,
- az utógondozói ellátás,
- a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
- a védelembe vétel,
- a családba-fogadás,
- az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- a nevelésbe vétel,
- a nevelési felügyelet elrendelése,
- az utógondozás elrendelése,
- az utógondozói ellátás elrendelése,
- a megelőző pártfogás elrendelése.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet Család - és Gyermekjóléti Központja készenléti szolgálatot működtet, amelynek célja a munkaidőn túli időszakban felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítségnyújtás, tanácsadás vagy tájékoztatás. Az "krízistelefon" száma a központ honlapján mindenki számára elérhető.

Család és Gyermekjóléti Szolgálat szociális segítő munkát végez, támogatást nyújt a nehéz helyzetbe került családok krízishelyzetének megoldásában, az életminőségük javításában, a családban nevelkedő kiskorú gyermek veszélyeztetettségének megelőzésében.

Feladatai közé tartozik a válsághelyzetben lévő várandós anyák támogatása, segítése

A készenléti szolgálat telefonszáma: 06 30 563 5927

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés lehetőségei a településen biztosítottak. Az iskolákban bevezették a mindennapos testnevelést, több köznevelési intézmény sikeres pályázat eredményeként, egészségfejlesztési programok szervezésével is segíti a gyermekek kiegyensúlyozott testi és lelki fejlődését. A Tapolcai Kertvárosi Óvoda elnyerte a „Zöld Óvoda” címet a gyermekek környezeti nevelése érdekében végzett munkája elismerésül.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást biztosít, a szabadidő hasznos eltöltését célzó programokat szervez (családi játszótér, napközis tábor, pótvizsgára felkészítő, felzárkóztató programok stb).

A szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézetnél az EFOP-1.8.20-17-2017-00016 azonosítószámú pályázat keretében létrejött a Tapolcai Leleki Egészségfejlesztési Központ (továbbiakban LEK)

Fő célja, egy olyan egységes mentális egészségügyi szervezési és egészségfejlesztési rendszer kialakítása, mely jól meghatározott kliensutak mentén biztosítja Tapolca és térségében élők számára a szükségleteknek és igényeknek megfelelő szolgáltatásokat. Fontos feladat a mentálhigiénés

szolgáltatások bővítése, a mentális egészség megőrzése, a mentális problémák korai felismerése. A LEK feladata, hogy koordinálja a járás mentális egészségfejlesztési programjait, összekötő kapocsként működjön az egészségügyi alapellátás, a járóbeteg szakellátás és az egészségfejlesztési programokat megvalósító szervezetek között. A LEK intézményi háttérrel biztosít a betegségmegelőzési, egészségfejlesztési tevékenységhez oly módon, hogy aktívan működteti, tartós helyi, járási hálózatba integrálja az egészségfejlesztési tevékenységet végző szervezeteket. A Lelki Egészségfejlesztési Központ (LEK) a járás lakosságának mentálhigiénéjét pozitív irányba mozdítja elő, ezáltal lelkileg egészségesebb, aktívabb élethez juttatja őket. A LEK, működésével rendszeres és tudatos kockázat felmérési, mentorálási tevékenységeket végez, illetve a járás lelki egészségfejlesztési szereplői prevenciós tevékenységeinek támogatásával, működésük összehangolásával, együttműködések létrehozásával erősíti meg a járás mentális egészségi állapotát.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Az esélyegyenlőségi célcsoportba tartozó gyermekeknek adható kedvezményeket az alábbi jogszabályok határozzák meg:

- a nemzeti köznevelésről szóló CXC. törvény,
- az éves költségvetési törvény,
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997.évi XXXI törvény

Az intézményi gyermekétkeztetés (minimum napi háromszori) hét közben minden rászoruló gyermek részére biztosított. Amennyiben jelzés érkezik önkormányzatunkhoz, hogy a hétvégi étkezése valamelyik gyermeknek nem megfelelő (pl. nem elégséges), önkormányzatunk azonnal intézkedik. Szünidei étkeztetésre az elmúlt évek során folyamatosan pályáztunk, az arra rászoruló gyermekek részére minden esetben biztosítottuk az ellátást.

j) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Önkormányzatunk nem rendelkezik adatokkal a településen élő gyermekeket esetlegesen érintő hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről a szolgáltatások nyújtásakor.

k) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül biztosítottak. Pl. iskolai korrepetálások, fejlesztőpedagógiai ellátások, tanoda program

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló az Nkt. 4 § 13. pontja alapján:

a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:

aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,

ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,

ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,

Sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló a mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, több fogyatékossgal esetén halmozottan fogyatékos, az autizmus spektrum zavarral, vagy egyéb

pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdők csoportja.

A sajátos nevelési igényű gyermekek intézményi nevelésben történő részvétele jelentősen javult Magyarországon, és Tapolca városban is. Településünkön az állami fenntartású iskolák és az önkormányzati óvodák fogadják a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekeket, és biztosítják részükre a szükséges ellátást. Az intézményekben fejlesztő pedagógusok segítik a gyermekek fejlődését. A kiemelten tehetséges gyermekek különböző tehetséggondozó programokban vehetnek részt.

Beilleszkedési nehézségekkel küzdő gyermek, tanuló,

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdő küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciát mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek. (Nkt. 4§ 3.pont)

Tapolca Város Köznevelési helyzete

4.4.1.számú táblázat Tapolca város köznevelési intézményrendszerének összefoglaló adatai és főbb jellemzői a 2018. okt. 1-jei állapot szerint

Intézmény	fenntartó	Férőhely	tanulók/gyermek létszáma 2018. október 1-jei statisztikai adatok alapján	ebből bejáró
<u>Óvoda</u>				
Tapolcai Kertvárosi Óvoda és tagintézményei (Barackvirág, Hársfa, Szivárvány)	Tapolca Város Önkormányzata	525		40
Szent Erzsébet Óvoda	Szeretet Leányai Társulat	75	75	7
<u>Általános iskola</u>				
Bárdos Lajos Általános Iskola és tagintézményei (Kazinczy, Batsányi)	Balatonfüredi Tankerületi Központ	1440	1128	222
Nagyboldogasszony Római Katolikus Általános Iskola	Veszprémi Érsekség	220	154	35
<u>Középiskola</u>				
Batsányi János Gimnázium és Kollégium	Balatonfüredi Tankerületi Központ	400	212	78
Széchenyi István Szakképző Iskola	Baptista Szeretetszolgálat EJSZ	457	457	298

Intézmény	fenntartó	Férőhely	tanulók/gyermek létszáma 2018. október 1-jei statisztikai adatok alapján	ebből bejáró
Gönczy Pál Szakközépiskola és Szakiskola	Veszprémi Szakképzési Centrum			
<u>Speciális oktatási intézmény</u>				
Szász Márton Általános Iskola,	Balatonfüredi Tankerületi Központ	250	115 ebből az enyhe értelmi fogyatékos gyermekek száma: 20 fő	69
<u>Alapfokú művészetoktatás</u>				
Tapolcai Járdányi Pál Zenei Alapfokú Művészeti Iskola	Balatonfüredi Tankerületi Központ	430	352	173
Balaton-felvidéki Szín - Vonal Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	Szín és Vonal Művészetoktatási Közhasznú Alapítvány		520	
<u>Egyéb</u>				
Batsányi J. Gimnázium és <u>Kollégium</u>	Balatonfüredi Tankerületi Központ	105	30	30
Pedagógiai Szakszolgálat	Balatonfüredi Tankerületi Központ	Ellátott gyermekek száma: Rendszeres gondozásban részesül:		1225 735

Forrás: önkormányzati adatszolgáltatás, iskolai, óvodai adatszolgáltatás

A felsorolt intézményekkel, intézménytípusokkal kapcsolatban az alábbiakat kell még kiemelni:

Az *óvodai ellátás* tekintetében 2015. szeptember 1-jétől azok a gyermekek, akik az adott év aug. 31-ig betöltötték a 3 éves kort óvodakötelesek tekintettel a jelenlegi (az elmúlt években némileg növekvő) kapacitásokra és arra, hogy a szülők jellemzően már eddig is beíratják gyermekeiket (többségében már 3 éves kor előtt), a most életbe lépő kötelezettség nem generál érzékelhető létszámnövekedést a városi óvodákban.

A *Bárdos Lajos Általános Iskola* három feladatellátási helye más-más szakterületekre specializálódott (matematika, számítástechnika, idegen nyelvek, sport stb.), amelyek jól kiegészítik egymást. A Batsányi János tagintézményben két tannyelvű (magyar-angol) oktatás is folyik.

A Baptista Szeretetszolgálat által működtetett *szakképző intézmény* profilja a vendéglátás, de emellett más szakmákban (pl. szerkezetlakatos, hegesztő) is oktatnak fiatalokat, igazodva a helyi foglalkoztatók és vállalkozások igényeihez. Ahogy a bejáró tanulók létszámából is látható, az intézmény térségi feladatokat lát el, az itt tanulók kétharmada más településekről jár ide.

A járás egyetlen *gimnáziuma* „hagyományos” négy évfolyamos képzést folytat, aminek eredményességét a tanulmányi versenyeken elért eredmények is igazolják. A gimnázium fontos szerepet tölt be a térségben, tanulói egyharmada bejáró.

A gimnáziumhoz tartozó *kollégium* igen alacsony kihasználtsággal működik annak ellenére is, hogy itt kapnak elhelyezést a Széchenyi Szakképző Iskola és a Szász Márton Általános Iskola ellátást igénylő diákjai is.

A *Járdányi Pál Zeneiskola* nem csupán a művészeti alapoktatás szempontjából érdemel említést. Az iskola diákjai a város rendezvényeinek állandó szereplői, de saját szervezésű művészeti eseményei, hangversenyei is népszerűek.

A *Szász Márton Általános Iskola* ugyancsak hiánypótló intézmény a térségben, miután tanulásban akadályozott, közép súlyos értelmi fogyatékos és autista gyermekek nevelésével, képzésével is foglalkozik. Az alapképzés mellett a diákok pedagógiai célú habilitációs, rehabilitációs fejlesztő foglalkozásokon, fakultációkon vesznek részt.

Egykor a Szász Márton Iskola részeként működött a Gönczy Pál Szakközépiskola és Szakiskola, amelynek a fenntartója (2015. július 1-jétől) a Veszprémi Szakképzési Centrum. Az iskolában többek között cukrász és pék szakképzés is folyik. Az intézmény nagyon leromlott állapotú ingatlanban működik. Az elkövetkező időszak feladata lesz e probléma megoldása.

A *Veszprém Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Tapolcai Tagintézményében* gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás, fejlesztő nevelés, szakértői bizottsági tevékenység, nevelési tanácsadás, logopédiai ellátás, konduktív pedagógiai ellátás, gyógytestnevelés, iskolapszichológia, óvodapszichológiai ellátás, kiemelten tehetséges gyermekek, tanulók gondozása szakfeladatok területén vehetnek igénybe szolgáltatásokat a rászorulóknak.

Tapolcának *felsőoktatási intézménye* nincs, de az önkormányzat nagy figyelmet fordít a tehetséges helyi fiatalok felsőfokú tanulmányinak támogatására. Ennek érdekében a 4,0 átlag fölötti tanulmányi eredménnyel rendelkező tapolcai hallgatók számára – pályázati úton – havi 10 e Ft-os ösztöndíjat nyújt az önkormányzat, emellett rendszeres részt vevői a Bursa Hungarica felsőoktatási pályázatnak.

2019-ben hat középiskolai tanuló kap, évi 10 hónapon keresztül, havi 5000 Ft szociális támogatást az Arany János Tehetséggondozó program keretében.

Összességében a város oktatási kapacitása mennyiségi és strukturális szempontból is megfelelőnek minősíthető, kielégíti a városi és a térségi igényeket, s a középtávú demográfiai előrejelzések alapján a későbbiek sem szükséges kapacitásbővítés vagy strukturális átalakítás.

Figyelemmel a várható jogszabályi változásokra is (pl. a szakképzésben várható további változások) a város célja a jelenleg jól működő rendszer megtartása.

Az intézmények infrastrukturális helyzetét tekintve nincsenek alapvető hiányok, s az elmúlt években több helyen is sikerült fejlesztéseket (pl. energetikai korszerűsítéseket) végrehajtani. (Pl. a Tao pályázat keretében megújultak az általános iskolai tornatermek)

A Szász Márton Ált. Iskola esetében sürgető feladat az iskola úti épület felújítása.

A korábban önkormányzati fenntartású köznevelési intézmények (általános és középiskolák) esetében a fenntartói feladatokat 2017. jan. 1-jétől a Balatonfüredi és a Veszprémi Tankerületi Központ, valamint a Veszprémi Szakképzési Centrum látja el.

4.4.2. számú táblázat – Tapolcai Kertvárosi Óvodai nevelés adatai (2018. október 1-je)

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG		db
Az óvoda telephelyeinek száma		4
Hány településről járnak be a gyermekek		10
Óvodai férőhelyek száma		525
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)		19
Az óvoda nyitvatartási ideje:		6.00-17.00
A nyári óvoda-bezárás időtartama:		Az ellátás folyamatos, az intézmény nyáron is fogadja azon szülők gyermekeit, akik igénylik.
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	39	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	39	0
Gyógypedagógusok létszáma	1	0
Dajka/gondozónő	19	0
Kisegítő személyzet	6 fő pedagógiai asszisztens +10 fő (karbantartó, adminisztrátor, konyhai stb.	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Óvodai ellátás

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (Tapolcai Kertvárosi Óvoda)

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma
2014		20	525	4	448	0
2015		19	525	4	431	0
2016		19	525	4	435	0
2017		19	525	4	420	0
2018		19	525	4	443	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (Szent Erzsébet Óvoda)

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma
2014		3	75	1	75	0
2015		3	75	1	75	0
2016		3	75	1	75	0
2017		3	75	1	75	0
2018		3	75	1	75	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Tapolca Város közigazgatási területén két óvoda működik, egy önkormányzati fenntartásban álló és egy egyházi óvoda. Az egyházi fenntartású óvoda jelentős számban fogad vidéki gyermekeket, de a városi szintű feladatellátásban is közreműködik.

A Tapolcai Kertvárosi Óvoda székhelyintézménye és tagintézményei (Barackvirág, Szivárvány és Hársfa tagintézmény) valamennyi óvodaköteles gyermek felvételét biztosítják. A Szivárvány tagintézmény a városközponttól 3-4 km-re, az egykori laktanyák területén helyezkedik el. A távolság miatt a szülők nem szívesen viszik oda gyermeküket, annak ellenére, hogy helyijáráttal jól megközelíthető. Így tehát az a helyzet alakult ki, hogy míg a városközpontban található intézmények a maximális, vagy afölötti létszámmal működnek, addig ebben a tagintézményben, az alacsony kihasználtság miatt 2015-ben csoportot kellett megszüntetni. Az egyes tagintézmények kihasználtsága nem arányos. A Tapolcai Kertvárosi Óvoda Szivárvány tagintézményét jobban kell népszerűsíteni, pl. olyan új szolgáltatásokkal, amelyek vonzóbbá teszik. Ezáltal a székhelyintézmény és a többi tagintézmény csoportlétszámait (a köznevelési törvény előírásait is figyelembe véve) jobban lehetne egymáshoz közelíteni.

Általános Iskolai ellátás

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása
A 2013. évi jogszabályváltozás következtében a HH/HHH-s gyermekek statisztikai létszáma jelentősen lecsökkent, mert sokan nem akarnak nyilatkozatot tenni. (adatok:lásd: 4.3 pont)

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A településen a Veszprém Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Tapolcai Tagintézményének munkatársai látják el a közneveléshez kapcsolódó szakszolgálati feladatokat az alábbi területeken:

- gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés, oktatás és gondozás,
- fejlesztő nevelés,
- szakértői bizottsági tevékenység,
- nevelési tanácsadás,
- logopédiai ellátás,
- konduktív pedagógiai ellátás,

- gyógytestnevelés,
- iskolapszichológiai, óvodapszichológiai ellátás,
- kiemelten tehetséges gyermekek ellátása

Alábbi szakemberekkel:

- logopédus
- pszichológus
- gyógypedagógus
- konduktor
- adminisztrátor
- dajka, takarító

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek

Jogellenes elkülönítés az oktatás képzés területén nem ismert.

A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VII. 31.) EMMI rendelet (továbbiakban: rendelet) 24. § (1) bekezdése szerint eljárva, a megyeszékhely szerinti járási hivatal az iskolai felvételi körzetek megállapításához minden év október utolsó napjáig beszerzi az illetékességi területén található települési önkormányzatok véleményét

A települési önkormányzat véleményének tartalmaznia kell a település jegyzőjének nyilvántartásában szereplő, a településen lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező hátrányos helyzetű általános iskolába járó gyermekek létszámát intézményi, tagintézményi bontásban.

Abban az esetben, ha a településen több általános iskola vagy tagintézmény, feladatellátási hely működik, a hátrányos helyzetű tanulóknak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb tizenöt százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó hátrányos helyzetű gyermekek település egészére kiszámított aránya.

Nem jelölhető ki kötelező felvételt biztosító iskolának az az általános iskola, amely körzetének kialakításánál a hátrányos helyzetű gyermekek „körzeti aránya” túllépésére vonatkozó rendelkezés nem tartható meg.

4.4.5. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	707	661	1 368	616	45,0%
2012/2013	712	661	1 373	675	49,2%
2013/2014	679	667	1 346	660	49,0%
2014/2015	667	714	1 381	665	48,2%
2015/2016	646	702	1 348	612	45,4%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.6. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	6	62	6
2012/2013	11	68	6
2013/2014	8	63	6
2014/2015	7	62	6
2015/2016	8	62	6

Forrás: TeIR, KSH Tstar

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében és az oktatás hatékonyságában nem tapasztalhatók eltérések, a nyolcadik osztályt eredményesen befejezők száma 98-100% között mozog.

4.4.7. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban
	Fő
2011/2012	167
2012/2013	158
2013/2014	154
2014/2015	137
2015/2016	162

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Tapolca Város Önkormányzata a TOP-5.2.1-15-VE1-2016-00002 azonosítós számú projekt keretében a 3.5 pontban megjelölt területen élő gyermekek részére korrepetálást, nyári táborokat,

egyéb szabadidős programokat szervez, mindezzel segítve az ő felzárkóztatásukat (Pl. 2018. nyarán kéthetes ingyenes táborban vehettek részt a gyermekek).

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az óvodai tagintézmények kihasználtsága nem arányos	Szülők ösztönzése és támogatása abban, hogy a jelenleg kihasználatlan Szivárvány tagintézmény igénybevétele.
Iskoláskorú gyerekek nyári szünetben való foglalkoztatásának hiánya	A dolgozó szülők, humánerőforrásuk hiányában nyáron problémát okoz munkaidőben az iskoláskorú gyermekek felügyelete, ezért szükség volna több nyári napközis tábor szervezésére.
Kevés nevelőszülő	Nevelőszülők toborzása
Generációk közötti kevés kontaktus, Gyenge tanulmányi eredmény	Aktív nyugdíjas pedagógusok rászoruló, gyenge tanulmányi eredményű gyermekek korrepetálása, felkészítése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Az alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és a férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék, minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

Év	Munkavállalási korúak száma		Munkanélküliek	
	Férfiak	Nők	Férfiak	Nők
2012	5 822	5 897	265	314
2013	5 723	5 823	263	293
2014	5 628	5 707	199	253
2015	5 514	5 602	145	218
2016	5 398	5 485	108	182

Forrás: TeIrá és helyi adatgyűjtés

A statisztikai adatok alapján a lakónépesség körében a nők magasabb létszámban vannak, mint a férfiak, ugyanakkor a nemek megoszlása a foglalkoztatottság tekintetében nem követi a lakónépesség arányait. A különbség nem csak városunkra jellemző, országos jelenségről van szó. Okai között olyan tényezők is szerepelnek, amelyek sajnálatos módon az esélyegyenlőségi szempontok be nem tartásából fakadnak.

A nők és férfiak közötti egyenlőtlenség okai, amely jelenleg is észrevehető a mai magyar társadalomban, a szocializációs folyamatok legmélyebb gyökerei között keresendő, és nem könnyű tenni ellene. Nagyon nehezen észrevehető, mert sokszor maguk a nők azok, akik tiltakoznak, ha arról van szó, hogy a mindennapi életükben hátrányt szenvednek-e el a férfiakhoz képest. A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést az Alaptörvény és a Munka Törvénykönyve is tiltja, de az egyenlőtlenség felszámolása érdekében jogszabályi szinten alig történik valami.

A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az Ebktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő

személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

A nők és férfiak eltérő társadalmi helyzetű csoportok. Eltérő helyzetüket különböző szükségleteik, speciális, éppen nemük miatt rájuk jellemző problémáik tartják fenn.

A két nem közötti egyenlőtlenség megszüntetésének egyik eszköze a települési esélyegyenlőségi programban meghatározott célok, intézkedések. Magyarország szinte minden településére jellemző, hogy kisgyermekkorban a nők száma kevesebb, az életkor emelkedésével a férfiak száma fokozatosan csökken és időskorúak között már jellemzően a nők száma több.

Az önkormányzatok és annak intézményei a kiindulási időpontban csak nagyon kevés, vagy semmilyen adattal nem rendelkeznek a nemre, nemek közötti különbségekre való szempontok és problémák tekintetében. A nemek közötti hátrányos megkülönböztetést néhány jogszabály tiltja ugyan, de a nők és férfiak között a társadalmi élet minden területére kiterjedő egyenlőtlenség természetének, okainak feltárását és persze felszámolását nem írja elő jogszabály. A nemek közötti egyenlőtlenséget – mint a társadalmi egyenlőtlenségeket általában – nem csupán azért érdemes leküzdeni, mert igazságérzetünk, emberi szolidaritás-érzésünk ezt diktálja, hanem azért is, és elsősorban azért, mert az egyenlőtlenség: pazarlás. A társadalmi csoportok – így a férfiak és nők – közötti egyenlőtlen hatalom-megosztás az erőforrások egyenlőtlen felhasználásához vezet: a rendelkezésre álló potenciálok parlagon hagyásával egyenértékű.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A foglalkoztatás egyik meghatározója az iskolai végzettség, mely tekintetében a nők általában az alacsony iskolai végzettséggel rendelkező népesség és a magas iskolai végzettséggel rendelkező népesség arányában felülreprezentáltak.

A nőket is foglalkoztató munkahelyek jellemzően a közszféra és a szolgáltatási szektor. Vannak kifejezetten csak nők által betöltött munkakörök (varrónő, óvónő, ápolónő, stb.) és vannak olyan munkakörök, melyek az elmúlt időszakban pontosan az alacsony bérezésük miatt elnőiesedtek (pedagógus, közszolgálati tisztviselő).

A település nem rendelkezik kimutatással a nők foglalkoztatottságára vonatkozóan. Az önkormányzat területén működő intézmények tekintetében elmondható, hogy az önkormányzat hivatalában, az iskolában és az óvodában is több a női foglalkoztatott, mint a férfi.

A nők munkaerőpiaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és a nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújtanak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. A nemenkénti foglalkoztatottsági arány az elmúlt időszakban közeledett egymáshoz, azonban mint a fenti táblázatból is látható a nőket továbbra is a alacsonyabb foglalkoztatottság jellemzi, a munkanélküliség a nők körében továbbra is magasabb.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Nincs információnk a nők részvételéről a foglalkoztatást segítő és képzési programokról.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők munkaerő-piaci pozíciója a férfiakénál rosszabb, a piaci/munkaerő-piaci verseny éleződése számukra kedvezőtlen hatásokkal jár. A külső és belső munkaerőpiac a nők hátrányára rangsorolja a foglalkozásokat, munkaköröket és a felvételi, az előmeneteli diszkrimináció korlátozza az egyenlő esélyeket. Jóllehet a nők előnyben vannak az iskolázottság szempontjából, a nemek szerinti iskolázottsági és foglalkozási koncentráció korlátozza munkaerő-piaci versenyképességüket, karrieresélyüket. A feminizálódás mechanizmusa a foglalkozási hierarchia alsó szférába szorítja a nőket, ahol az előmeneteli lehetőség, az elérhető jövedelem, az állásbiztonság az átlagosnál rosszabb, és ennek következtében nagyobb a szegénység kockázat. A nők és férfiak foglalkozási szegregációja és az ún. üvegplafon, az egyenlőtlen bérezés általában a javakhoz és lehetőségekhez való egyenlőtlen hozzáférést eredményezi.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők és férfiak bérezésével kapcsolatosan adatokkal nem rendelkezünk.

Azt azonban a tapasztalatok bizonyítják, hogy a nők jellegzetesen az alacsony bérezéssel bíró munkahelyeken dolgoznak. Statisztikai és szociológiai tanulmányok megfogalmazzák, hogy a nők évente 95 napot ingyen dolgoznak, mert férfi társaikhoz képest ugyanabban a munkakörben kb. ekkora arányban kapnak alacsonyabb bért.

A gyermeküket egyedül nevelő nők gazdaságilag kiszolgáltatottak. Róluk még a kis települések önkormányzatai sem rendelkeznek pontos adatokkal

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkahelyi esélyegyenlőtlenségének lehetséges okai közül a leggyakrabban a munkahelyi és a családi kötelezettségek összeegyeztetésének nehézségei merülnek fel.

E problémának az enyhítésére a munkaidő kedvezmény alkalmazása válhat gyakorlattá, melynek alkalmazása azonban – elsősorban a munkáltatók számára – nehézségekkel jár.

Az eredményes munkaerő-piaci beilleszkedés segítéséhez a foglalkoztathatóság javítását meg kell előznie, vagy ki kell egészítenie a képezhetőség javítására irányuló szolgáltatásoknak és az egyéni adottságokhoz igazodó, támogató szolgáltatásoknak.

Az iskolarendszeren kívüli alternatív képzési programok az iskolából lemorzsolódott fiatalok számára egy új lehetőséget biztosíthatnak tanulmányaik folytatására, egyéni adottságaikhoz és körülményeikhez igazodó képzési formában.

A kisgyermeket nevelő alkalmazottak munkahelyi esélyegyenlőtlensége is főként a munkahelyi és a családi kötöttségek összeegyeztetésének nehézségeire vezethető vissza.

E nehézség kezeléséhez leggyakrabban nyújtott segítség az, hogy a kisgyermekesek szabadságolásakor figyelembe veszik gyermekeik iskolai szüneteinek időpontját. Ugyanakkor a kisgyermekesek pozitív diszkriminációja a szabadságolásakor súrlódásokat okoz, és ezzel nehezíti is e csoport foglalkoztatását.

A Ringató Bölcsőde nemcsak Tapolcáról, hanem Raposkáról is fogadja a bölcsődés korú gyermekeket, ezáltal, e település női munkavállalóit is segíti a munkaerő-piacra való visszatérésre.

A bölcsőde folyamatos napirenddel működik, a gondozónők az önállóságra nevelés mellett igen nagy hangsúlyt fektetnek a mondókák, versek, dalok tanítására, valamint a szülőkkel való szoros kapcsolattartásra.

Ez utóbbit szolgálják a népszerű családi délutánok, ahol szülő, nagyszülő együtt játszhat a kisgyermekkel. A nevelők folyamatosan dokumentálják a gyermek fejlődését, vezetik a szülőket tájékoztató üzenő-füzetet.

Az óvodák gyakorlatilag egész évben fogadják a gyermekeket, a heti és éves nyitva tartást, valamint a nyári zárva tartást is úgy szervezik, hogy valamelyik tagintézmény mindig fogadja a gyermekeket. (erről fenntartói határozat rendelkezik) Az iskolákban a délutáni felügyelet biztosított. Nagyobb problémát a hétfői munkaszüneti napok és az ünnepnapok jelentik.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A család és nővédelmi gondozást az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV törvény 41.§-a rögzíti. Ennek értelmében biztosítani szükséges a gyermekvállalás körülményeinek elősegítését a tanácsadás és a gondozás eszközeivel, a családtervezéssel kapcsolatos ismeretek átadását és a nők egészségvédelmét szolgáló intézkedéseket. Magyarországon egyedülállóan kiépített védőnői hálózat már a terhesség megállapításának időpontjától nagy figyelmet fordít valamennyi kismamára és születendő gyermekére.

5.3.1. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma(TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	10	560	56
2013	9	538	59
2014	9		
2015	9	478	
2016	9		
2017	9		

Mint a táblázat adatai is jól mutatják a 0-3 éves korúak száma sajnálatosan csökkenő tendenciát mutat. A területi védőnői feladatot 2013-ban 9 fő látja el. Átlagosan 1 főre 50-60 gyermek jut (lásd: 4.3.1 táblázat), míg a megyeszékhelyen ugyanez a szám 90 fő körül mozog.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A nőket érő erőszak nagyobb részt a családon belül fordul elő, emiatt gyakran láthatatlan. Az áldozat számára az érzelmi kiszolgáltatottság megnehezíti a segítségkérést, így nagyon ritka, hogy ezekről a települések adatokkal rendelkezzenek.

Önkormányzatunk nem rendelkezik adatokkal az illetékes hatóság által a családtól való távoltartás ügyében hozott döntésekről sem.

A nőket érő erőszak elkerülése és megelőzése érdekében szükséges a nők köztudatformálása, önvédelmi oktatások szervezése, önkéntességen alapuló, erőszakmentes szexről felvilágosítás, az ismeretek tananyagba építése (iskola, nevelőintézmények). Az áldozatok támogatása, rehabilitációja fontos teendője a pszichológusoknak, jogászoknak, civil szervezeteknek, valamint a település közösségének is. A leány-, illetve fiatal anyák támogatása során szükséges a nevelés, gyermekfelügyelet, továbbtanulás, munka, önismeret, önvédelem, stb. biztosítása.

5.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A nőket érintő erőszakról nincs adatunk	Nők informálása, segítése védőnői, orvosi, egyházi és civil szervezetek bevonásával
Fiatal pályakezdő nők munkanélkülisége	Fiatal pályakezdő nők foglalkoztatásának elősegítése
Egyedülálló szülők	Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások, ellátások során célzott támogatások kialakítása.
Gyermekek nevelő nők foglalkoztatásának elősegítése	1. Családbarát munkahelyek, atipikus foglalkoztatási formák létrehozása (részmunkaidő, rugalmas munkavégzés, esetlegesen gyermekfelügyelet biztosítása a munkahelyen), 2. családi napközi kezdeményezése ahol - a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beszámítva - öt gyermek gondozható.

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az idős korú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A lenti táblázatból látható, hogy Tapolca városában a nyugdíjasok száma csökken. Sajnos ez a város csökkenő népességszámának tudható be. A fentiekben bemutatásra került, hogy a város lakosságága előregedő.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma	Összes nyugdíjas
2012	2133	2928	5 061
2013	2068	2901	4 969
2014	2003	2873	4 876
2015	1951	2826	4 777
2016	1924	2825	4 749

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

b) tevékeny idős kor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen).

Az idősök foglalkoztatottsága csökkenő tendenciát mutat, melyhez a jogszabályi környezet megváltozása is hozzájárult (megváltozott nyugdíjkorhatárok). 50 év felett szinte lehetetlen elhelyezkedni. A diplomás nyugdíjasok közül többen dolgoznak, mint a felsőfokú végzettséggel nem rendelkezők.

Az életminőség alakulására jelentős hatást gyakorolhat az élethosszig tartó tanulás. Országszerte kevés az olyan képzés, amely kifejezetten az idősödő korosztályt célozza meg. A nyugdíjasok foglalkoztatásának egyik alternatív lehetősége az önkéntes tevékenység végzésébe való bekapcsolódás.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2.1. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%
2012	579	100	17%
2013	556	110	20%
2014	452	107	24%
2015	363	105	29%
2016	290	90	31%
2017	250	84	34%

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A táblázatból láthatjuk, hogy az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma növekvő tendenciát mutat.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A időskori aktivitás megtartásának egyik alapvető követelménye a hozzáférhető és akadálymentes közlekedés, mely magába foglalja a gyalogos- és tömegközlekedés biztonságos feltételeinek kialakítását, a megfelelő menetrend bevezetését, az elvárásoknak megfelelő buszmegállók kialakítását és a tömegközlekedés megfizethetőségét. Tapolca város gazdasági programjában, Integrált Városfejlesztési Stratégiájában valamint az egyéb közép, hosszú távú dokumentumaiban prioritást élvez a település „akadálymentesítése”, a szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosítása.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Tapolca városban a Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézet (fenntartó: Tapolcai Szociális Alapszolgáltatási Társulás) keretein belül idősök számára igénybe vehető szolgáltatások:

5. étkeztetés,
6. házi segítségnyújtás,
7. jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, (2015. január 1-től állami feladat)

Elérhetőség: Tapolca, Nagyköz u. 1-3. Tel.: 87-414-485

8. Idősök nappali ellátása, Idősök klubja,

Elérhetőség: Tapolca, Szent István u. 12. Tel.:87-730-092

9. Hajléktalanok Átmeneti Szállása és Nappali Melegedő

Elérhetőség: Tapolca, Arany J. u. 16. Tel.:411-004

Az idősök szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése többségében biztosított a városban. (lásd: Egészségügyi Alapellátási Intézet által ellátott feladatok, az önkormányzat szociális rendeletéről szóló fejezet, HEP 3.6 pontja)

A városban működő nem önkormányzati intézmények és szolgáltatások közül az alábbiakat kell még megemlíteni:

10. Baptista Szeretetszolgálat házi segítségnyújtása,
11. A Katolikus Karitás humanitárius szervezet Tapolcai irodája, amely helyi önkéntesek bevonásával ruhát, élelmiszert adományoz a rászorulóknak.
12. Két vállalkozási formában működő idősök otthona (közülük az egyikben 3 férőhellyel az önkormányzat is rendelkezik, ezekben ideiglenes jelleggel, legfeljebb egy év időtartamra helyeznek el időseket.

Városunkban sok családnak nagy problémát okoz az idős, esetenként demens emberek ellátása. A Deák Jenő Kórház keretein belül működő Ápolási osztály enyhíti a problémát, de közel sem teljes körűen, tehát mindenképpen indokolt lenne önkormányzati idősök bentlakásos otthonának létrehozása. Ez egyrészt egy ellátási formát biztosíthatna, hiányt pótolna, másrészt pedig a foglalkoztatást is javíthatná.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	Fő	Fő	%
2012	2 733	28	1,02%
2013	2 799	30	1,07%
2014	2 873	32	1,11%
2015	2 985	30	1,01%
2016	3 086	32	1,04%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A táblázatból kiolvasható, hogy az évek elteltével az idősök nappali ellátását igénybevevők száma stagnál, annak ellenére, hogy a 65 év feletti lakosok száma évről évre növekedést mutat.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés a településen biztosított. Pl. nyugdíjas kirándulások önkormányzat általi támogatása, színházlátogatások szervezése, egészségügyi felvilágosító előadások, szűrőprogramok szervezése.

c) idősök informatikai jártassága

Az idősök informatikai jártasságát is segítő számítógépes tanfolyamok a városban elérhetőek.

6.4 Az idősöket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A városban nyugdíjasklub, dalkör működik. E foglalkozásokhoz önkormányzatunk ingyenesen biztosítja a helyiséget.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Egyedülálló idősök egészségügyi ellátáshoz való eljuttatása. Problémát okoz városon belül a szakellátásokhoz való eljutás.	Ehhez nélkülözhetetlen volna a városnak egy személyszállító autó beszerzése, illetve annak működtetésére humánerőforrás.
Idősök színházból hazaérkezve félnek közterületen.	Hazakisérő önkéntes csoport kialakítása, közösségi szolgálat, polgárőrség bevonásával, aktivitásával.
Időskori depresszió megakadályozása	Mentálhigiénés tanácsadás szolgáltatás fejlesztése
Nem megoldott az idősök megfizethető bentlakásos ellátása, valamint a nappali ellátás infrastruktúrája.	Szükségszerű volna önkormányzati idősök otthona (bentlakásos) létrehozása, illetve az „idősök klubja” épület felújítása, fejlesztése (demens részleg)
a munka világában is jelen van a hátrányos megkülönböztetés az idősök (55-x) tekintetében.	<ol style="list-style-type: none"> 1. esélyegyenlőségi fórum létrehozása és működtetése (ülésezés havi rendszerességgel, meghívottak: helyi döntéshozók, helyi munkaadók, célcsoport képviselői), 2. esélyegyenlőségi munkatárs alkalmazása az önkormányzatnál, 3. önkormányzati kutatás (releváns civil szervezetek, célcsoportok érdekképviselőinek bevonásával) a diszkrimináció témakörében. 4. felnőttképzési lehetőségek megteremtése (pl. digitális kompetenciafejlesztés)

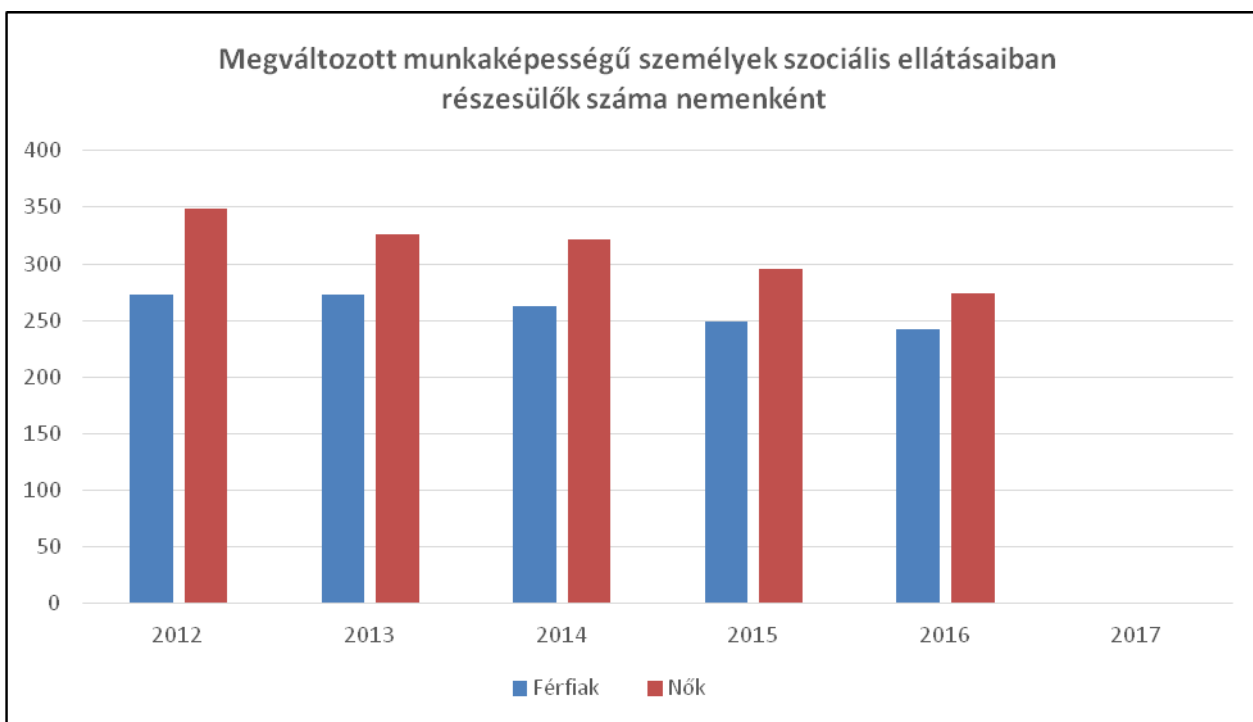
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők	Összesen
2012	273	349	622
2013	273	326	599
2014	263	322	585
2015	249	296	545
2016	242	274	516

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma	Egyházi fenntartású intézményben	Civil fenntartású intézményben
2012	0	0	23
2013	0	0	25
2014	0	0	27
2015	0	0	26
2016	0	0	27

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével

A fogyatékkal élő emberek a munkavállalók egyik leghátrányosabb helyzetű csoportja. Munkaerőpiaci helyzetük lényegesen rosszabb, mint a társadalom nem fogyatékos tagjaié. Összehasonlíthatatlanul nehezebben találnak tartós foglalkoztatást biztosító munkahelyet, illetve ha valaki már gazdaságilag aktív korában válik fogyatékosná, nagyon kicsi az esélye, hogy korábbi munkahelyén visszafoglalkoztatják. Fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1. cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását. A fogyatékkal élő emberek és családjaik világszerte a legérzékenyebb társadalmi csoportot alkotják, évszázadok óta a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat ezernyi tényező hátráltatja.

Legfontosabb feladat a társadalom számára, hogy a fogyatékkal élő emberek esélyegyenlőségének szempontjait figyelembe véve megtegye azokat a lépéseket, amelyek helyzetüket javítja. Mindannyiunk feladata a fogyatékkal élő emberek integrációjának megteremtése, amely csak részben jelent pénzkérdést. Az emberek szemléletének, hozzáállásának megváltoztatására is nagy szükség van, ami nem függ az adott ország, település anyagi helyzetétől. Tekintettel arra, hogy a népszámlálás során a fogyatékoság kérdésére nem kötelező a válaszadás, ezért a statisztikai hivatal adatbázisa is csak hozzávetőleges adatokkal rendelkezhet a fogyatékosok számára vonatkozóan

Kézzelfogható, számszerű adatok a fogyatékosági támogatásban részesülő, valamint a megváltozott munkaképességű személyekre vonatkozóan vannak, amely adatok a támogatásokat megállapító hivatal nyilvántartásában szerepelnek.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás):

A munkaerőpiacon való részvétellel (normál vagy védett munkahelyen) pénzbeli és nem pénzbeli járandóságokhoz lehet hozzájutni, ami pozitív hatással van a résztvevők egészségére. Ezen túlmenően a munka elősegíti a személyiség fejlődését, meghatározott státuszt és elismertséget biztosít. Lehetővé teszi a társadalmi kapcsolatok kialakulását és a társadalomba való beilleszkedést. A dolgozó fogyatékkal élő emberek fizetést kapnak, személyi jövedelemadót és társadalombiztosítás járulékot fizetnek, önálló életvitelre képesek.

A fogyatékossgal élő személyek csökkent, illetve megváltozott munkaképességű személynek tekinthetők a munkaerő-piacon.

Veszprém Megye Értelmi Fogyatékosok és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége (ÉFOÉSZ) Tapolcai Közhasznú Egyesület a térségben élen jár a fogyatékkal élők foglalkoztatásában és érdekvédelmében. Rehabilitációs munkahelyének célja olyan munkahelyet működtetni, ahol a fogyatékkal élő és megváltozott munkaképességű munkavállalóik képzettségüknek és egészségi állapotuknak megfelelő munkát, munkafolyamatot végezhetnek.

Az egyesület úgy alakítja tevékenységi körét, hogy az a lehető legjobban alkalmazkodjon a megváltozott munkaképességű személyek igényeihez.

A munkahelyen megváltozott munkaképességű látás, hallás, értelmileg és mozgássérült munkatárs is dolgozik. A munkavégzés nem jár emeléssel, megterhelő fizikai igénybevétellel.

A munkáltató a foglalkoztatást a munkajogi és munkavédelmi szabályok megtartása mellett, a munkavállaló meglévő képességeinek megfelelő, rehabilitációs célú munkavégzés keretében biztosítja.

A támogató szolgáltatást az ÉFOÉSZ Tapolcai Közhasznú Egyesület által működtetett „Segítünk” Támogató Szolgálat biztosítja.

A támogató szolgáltatás célja a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén.

A szolgáltatást azok a Tapolca, Badacsonytomaj, Kapolcs, Monostorapáti, Taliándörögd, Ábrahámhegy, Nemesgulács, Badacsonytördemic, Raposka, Gyulakeszi, Révfülöp, Kővágóörs, Köveskál, Mindszentkál, Szentbékál, Balatonhenye, Salföld, Balatonrendes, Kisapáti, Kékkút-községek közigazgatási területén lakó, fogyatékossgal élő személyek vehetik igénybe, akik fogyatékossgukat szakorvosi vagy Országos Rehabilitációs és Orvosszakértői Intézet által kiadott szakvéleménnyel igazolják, fogyatékossgai támogatásban, vakok személyi járadékában vagy emelt összegű családi pótlékban részesülnek és a Magyar Államkincstár (MÁK) által kiadott határozattal rendelkeznek. A támogató szolgálat két személygépkocsival rendelkezik, melyek közül az egyik a törvénynek megfelelően hárompontos biztonsági rögzítéssel és mobil rámpával rendelkező akadálymentesített gépkocsi.

A településen található vállalkozások csak kevés számban alkalmaznak megváltozott munkaképességű személyt, többnyire csak a törvényi előírások által meghatározott/ajánlott/támogatott/ kötelező mértékben vállalják foglalkoztatásukat.

Az önkormányzat közfoglalkoztatás keretében átlagosan 1-2 fő megváltozott munkaképességű és fogyatékkal élő személyt alkalmazott az elmúlt időszakban.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A munkáltató megsérti az egyenlő bánásmód követelményeit, ha közvetlen vagy közvetett módon hátrányos megkülönböztetést alkalmaz, különösen az alábbi esetekben:

- munkához való hozzájutásban, különösen nyilvános álláshirdetésben, a munkára való felvételben, az alkalmazási feltételekben;
- foglalkoztatási jogviszony vagy a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszony létesítését megelőző, azt elősegítő eljárással összefüggő rendelkezésben.

A fogyatékkal élő személyek számára a fogyatékossgukat is toleráló munkahelyek felkutatása nagyon nehéz. Fogyatékkal élő személyeket általában speciális munkáltatók foglalkoztatnak, amelyek csak a nagyobb városokban található és csak korlátozott számban alkalmazzák a megváltozott képességekkel rendelkező személyeket. A közlekedés feltételei sem minden esetben kedveznek a fogyatékkal élő személyeknek, ezáltal a munkahelyre való eljutás nehézségekbe ütközik.

A különböző mértékben megjelenő akadályok miatt a fogyatékkal élő emberek nagy része kizorul a munkaerő piacról, és ha állapota jogosulttá teszi, rokkantsági nyugdíjasként vagy rokkantsági járadékosként inaktívvá válik. Jobb helyzetben vannak azok, akik családban élnek és családtagjaik segítségével élik a mindennapjaikat. Az idősebb, egyedül élő fogyatékos személyek többsége szociális otthonokban élik le életüket.

A foglalkoztatás során Tapolca város tiszteletben tartja a munkavállalók emberi értékeit, méltóságát, egyediségét. A munkavállalók érdekeit figyelembe véve azokat összeegyeztetve olyan munkafeltételeket, munkakörülményeket, munkahelyi légkört alakítunk ki, amelyek ezeknek az alapvető értékeknek a megőrzéséhez és megerősítéséhez hozzájárulnak.

Tapolca város a foglalkoztatási viszony keretei között is a partnerség elvének érvényesítésére törekszik.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

A fogyatékkal élők önálló életvitelét támogató helyi szervezet az ÉFOÉSZ Tapolcai Közhasznú Szervezet, mely fogadja a környező településekről bejáró fogyatékosok támogatását is.

Az érintetteknek szervezett programok:

Játszóház, zeneterápia, judo foglalkozások, tánc foglalkozások, dráma foglalkozások, lovasterápia,

Szülőknek szervezett foglalkozások:

klubfoglalkozások

Szakembereknek nyújtott segítség: tanfolyamok, esetmegbeszélések

A szervezet részt vesz a „Kulcs programban” (alternatív lakhatási, támogatási forma fogyatékkal élők részére), Tapolcán 3 fő vesz részt e projektben.

További fontos teendő:

- A fogyatékkal élő személyek speciális munkahelyen történő foglalkoztatása további feltételeinek megteremtése.
- Integrált munkavégzést támogató programok kidolgozása.
- A rehabilitációs foglalkoztatás támogatási rendszerének felülvizsgálata, munkaadói támogatási rendszer átalakítása.
- A fogyatékkal élő emberek számára meg kell könnyíteni a kapcsolatteremtést, és javítani kell a kommunikációs lehetőségeket a hátrányok leküzdése, az integrációs esélyek növelése érdekében.
- Az előítéletek csökkentése, a társadalmi kohézió növelése érdekében támogatni kell az egyes hátrányos helyzetű csoportokat a sikeres foglalkoztathatósági esélyek növelése és a társadalmi integráció elérése érdekében az alapellátásban működő szolgáltatások támogató programjain, valamint a nem állami szervezetek és önkéntes segítők tevékenységén keresztül.
- A társadalmi kirekesztés elleni küzdelmet a hatékonyság növelése érdekében célzott programokkal, kiadványokkal, kampányokkal is támogatni kell.
- A munkahelyi integráció elősegítése érdekében szélesíteni kell azokat az eszközöket, feltételeket, amelyek igénybevétele mellett több fogyatékkal élő ember dolgozhat a nem fogyatékos emberekkel együtt. Ki kell építeni a súlyosan fogyatékos személyek „terápiás foglalkoztatásának” jogszabályi, szakmai, tárgyi és finanszírozási hátterét.
- Szabályozni szükséges a munkáltató rehabilitációs feladatait. A jogszabályi környezet átalakítására kell ösztönözni a törvényhozókat, lehetővé kell tenni valamennyi munkavégző képességgel rendelkező, és munkát vállalni szándékozó fogyatékos állampolgár foglalkoztathatóságát.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek részére biztosítandó esélyegyenlőség egyik eszköze az akadálymentesítés, amely alatt ma már valamennyi fogyatékosági csoporthoz tartozó ember speciális szükségleteinek figyelembe vételével kialakítandó komplex akadálymentesítést kell érteni. Nemcsak liftek és rámpák szerelését jelenti, hanem hangos térkép, indukciós hurok, könnyen érthető tájékoztató füzetek stb. elhelyezését, beszerzését is. Sőt nemcsak az épületek, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáférését is jelenti, például honlap akadály-mentesítése, ezen kívül az emberek részéről megkívánja azt a megváltoztatott szemléletet is, amely a fogyatékkal élő személyt egyenjogúnak tekintí. Mindezek megvalósításának egyik eszköze az esélyegyenlőségi terv és annak betartása.

A fogyatékkal élők pénzbeli, természetbeni ellátása a jogosultság alapján történik. A központi rendelkezések értelmében a teljesség igénye nélkül:

- A gyermekek vonatkozásában a fogyatékos vagy tartósan beteg gyermek részére emelt összegű családi pótlékot folyósítanak.
- A szülőt tartósan beteg, fogyatékos gyermeke után 2 nap pótszabadság illeti meg.
- A magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermek és kísérője a tömegközlekedési eszközök igénybevétele során kedvezményben részesülnek.
- Az oktatási-nevelési intézményekben az igénybevett étkeztetés során 50 %-os térítési díjkedvezmény jár a tartósan beteg és fogyatékos gyermekek részére.

- A fogyatékosági támogatásban részesülő személyek gépkocsi beszerzési és -átalakítási támogatásban is részesülhetnek, illetőleg parkolásuk megkönnyítése érdekében parkolási igazolványt igényelhetnek.
- A munkáltatót megváltozott munkaképességű személy alkalmazása során járulékfizetési kedvezmény illeti meg.
- A tartósan beteg munkavállaló adókedvezményt kap.
- AUTISTÁK segítésére létrejövő civil szervezet támogatása
- A magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermekek részére közgyógyellátás jár. Némely betegség kezelését egészségügyi térítésköteles tevékenységgel támogatják.
- A súlyosan fogyatékos, illetve 18 év alatti tartósan beteg személyek ápolása, gondozása okán orvosi szakértői vélemény alapján (korábban a települési önkormányzat jegyzője) 2013-tól a járási hivatal az ápolást végző személy részére ápolási díjat állapít meg.

A fogyatékkal élő és tartósan beteg személyeket közel egyenlő mértékű támogatás illeti, aztán később az életkor előre haladtával a tartósan beteg gyermekek, személyek részére megállapítható támogatások, jogosultságok ritkulnak, figyelemmel arra, hogy a két állapot eltérő sajátosságokkal rendelkezik.

Az önkormányzat a helyi rendeletében megállapítható ellátások biztosításánál nem alkalmaz az egyes fogyatékkal élő emberek hátrányára negatív diszkriminációt.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége:

A KDOP-3.1.1/B-2f-2010-002 „a tapolcai belváros értékmegőrző rehabilitációja” pályázatnak köszönhetően, a városban zajló felújítások következtében az önkormányzati épületek egy része részben vagy teljesen akadálymentesített. Keresni kell a lehetőséget arra, hogy külső források bevonásával a lehető legtöbb intézmény akadálymentes legyen.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége:

A sportpályához való eljutás, játszótér igénybevételének akadálymentesítettsége többségében megoldott.

A helyi boltok szolgáltatásainak igénybevétele néhány esetben nehezített. A város jelenleg üzemelő honlapja akadálymentesített.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Az akadálymentesítés terén csak úgy érhetünk el látványos sikereket, ha a tervezés és a kivitelezés során rendszerben gondolkozunk. Ki kell alakítanunk egy akadálymentes hálózatot, amely érinti a legfontosabb akadálymentes intézményeket, közterületeket.

A településen működő munkahelyek akadálymentesítettsége csak részben megoldott.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Kiemelt területként kell kezelni a fogyatékkal élők akadálymentes közlekedésének lehetőségét a közművelődési intézmények tekintetében, az épületen belüli akadálymentes közlekedés lehetőségét is meg kell teremteni, folytatni kell az info-kommunikációs akadálymentesítést is.

A városban lévő önkormányzati utak és járdák állapota többnyire nem teszi lehetővé az akadálymentes közlekedést.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A település nagyságából adódóan a fogyatékos személyek helyi ellátása, valamint szociális szakellátása helyben megoldott. Ebben jelentős szerepet vállal az ÉFOESZ közhasznú szervezet, melyről már korábban részletesen szoltunk.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A városban jelenleg a fogyatékosok esélyegyenlőségének biztosítása érdekében hátránykompenzáló intézkedések az épületek és terek megkezdett akadály-mentesítésén túl nem történtek.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Értelmi fogyatékosok szakképzésének hiánya, munkaerő piaci boldogulásuk akadályoztatott.	„Árurfeltöltő” szakképesítés népszerűsítése, így a munkába való integrálás.
A településen kevés olyan cég, társaság van, amely a megváltozott munkaképességű emberek (az érzékszervi- látás-, hallásszervi, - mozgásszervi fogyatékosokkal élő emberek) foglalkoztatását (is) felvállalná.	Több védett munkahely létrehozása Munkáltatók érzékenyítése szükséges képzés, fórum, tájékoztatás, kommunikációs kampány formájában. A vállalkozások törvényi kötelezettségeiről és az igénybe vehető kedvezményekről informálás, megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásának támogatása.
Akadálymentesítés	Mozgássérültek a legnépesebb csoport, a társadalom életének színterein való megjelenésük alapfeltétele az akadálymentesítés.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A helyi partnerség erősítése érdekében továbbra is ösztönözni kell a civil szervezetek és az önkormányzat közötti együttműködést annak ellenére, hogy nem mindegyik települési civil szervezet kompetens az esélyegyenlőségi problémák orvoslásában.

A civil szervezetek kapacitásainak megerősítéséhez szükséges a szervezetek munkatársainak képzése és készségeinek fejlesztése, valamint a szervezetek közötti együttműködés erősítése.

A civil szektor abszorpciós kapacitásának (támogatások felvevőképességének, felhasználásának) növeléséhez, a támogatási programok sikeres végrehajtásához és eredményességéhez rendkívül fontos a megfelelő felkészítés és háttértámogatás biztosítása. Az intézkedés végrehajtása során ezért különösen nagy hangsúlyt kell helyezni a képzésre és a projektek kidolgozásának segítésére. A civil szervezetek által megvalósítandó projektek végrehajtásához folyamatos szakmai és módszertani támogatást kell nyújtani. A foglalkoztatási és szociális szolgáltatások fejlesztése érdekében ki lehet alakítani a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatását és/vagy képzését segítő non-profit szervezetek minőségirányítási rendszerét.

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A településen működő civil szervezetek száma a népességéhez viszonyítva magasnak mondható.

Tevékenységi körük széles skálán mozog. Legnagyobb számban az egészségüggyel, oktatással, kultúra és hagyományápolással, szabadidő, sport, szociális, mentálhigiénés valamint érdekképviselői tevékenységkörrel rendelkező szervezetek találhatók.

A civilek többsége megbízható partnerei az önkormányzatnak, javaslataikkal, tevékenységükkel hozzájárulnak a település közügyeinek, problémáinak, aktuális kérdéseinek megoldásához, valamint állandó résztvevői az önkormányzati képviselő-testületi üléseknek. A civil szervezetek egymás közötti kapcsolata igen erős, állandó az információáramlás, az egymás iránti érdeklődés és segítség. A non-profit szervezetek egy része jó kapcsolatot ápol a testvértelepülések szervezeteivel. Ezen kötődések révén a települések intézményei, dolgozói, oktatói, diákjai csereoktatásban, nyelvi képzésben, szakmai továbbképzésben vehetnek részt. Az ilyen jellegű szerveződések eredménye a testvérvárosi kapcsolatok jelentős része. A kapcsolatok alapja mindkét esetben két közösség tagjainak személyes ismeretségén és kontaktusán alapul és ez teljeseedik ki a települési szintre. Tapolca testvér-települési kapcsolatai is ennek a személyes kapcsolattartásnak köszönhetőek.

Tapolca Város évente jelentős összeggel járul hozzá civil szervezetek működéséhez, programjaihoz. Néhány, az esélyegyenlőség szempontjából releváns tapolcai civil szervezet:

- Értelmi Fogyatékosok és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetsége (ÉFOESZ)
- Mozgássérültek Megyei Egyesülete Tapolcai Csoport,
- Reményforrás Egyesület,
- Tapolca és Környéke Kistérségi Nyugdíjasok Érdekvédelmi, Érdekképviselői Egyesülete,
- Hajléktalanokért Alapítvány
- „ÉN-KÉP-TÉR” Szociális és Mentálhigiénés Alapítvány

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Az önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség korrekt. Az egyes szervezetek vezetői az önkormányzat rendezvényeinek rendszeres meghívottjai, véleményükre számít a település vezetősége.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Tapolca Város tagja a 33 tagönkormányzat társulásának a Tapolca Környéki Önkormányzati Társulásnak. 2014. január 1-től a Képviselő-testület döntése alapján megszűnt a tagsági viszony, de ennek ellenére a város és a járás települései, valamint azok társulásai között a szakmai partnerség továbbra is jól működik. (Pl. Központi háziorvosi ügyelet működtetése, irodaépület közös fenntartása, Területi együttműködés megvalósítása a Tapolcai térségben az esélyegyenlőség érvényesítése és foglalkoztatás javítása érdekében” című ÁROP-1.A.3.-2014-2014-0083 kódszámú pályázat stb).

d) nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Tapolca városban német nemzetiségi önkormányzat működik. Képviselői folyamatosan figyelemmel kísérik a település életét, javaslataikkal, véleményükkel, jelzéseikkel sokat tesznek azért, hogy a célcsoportba tartozók életminősége, esélyegyenlősége javuljon.

A 2014. évi Önkormányzati választásokat követően megalakult a Roma Nemzetiségi önkormányzat, de működési nehézségek következtében feloszlott

Német Nemzetiségi Önkormányzat

elnöke: Molnár Attila

Elnökhelyettesek: Pem Imre, Holczbauer László, Molnárné Resch Mirtill

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civil szervezetek a tevékenységi körüknek megfelelő esélyegyenlőségi feladataiban aktívan közreműködnek. Pl. Támogató szolgálat működtetése, tanoda program, érdekképviselési feladatok ellátása stb.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nincs adatunk róla.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek, valamint a civil szervezetek képviselői. Az előkészítés módszere a személyes és az online kapcsolattartás, mely az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd a programtervezet véleményezésére koncentrált. A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A helyzetelemzés előkészítésben részt vevő szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek a tevőleges bevonás során segítették az adattáblák kitöltését és javaslatot tettek az egyes alfejezetek részletes kifejtésére, szöveges kiegészítésére. A helyzetelemzés előkészítésében résztvevők támogatták az intézkedési tervben szereplő intézkedések elfogadását, amelynek megvalósítására reális lehetőséget is láttak.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

1.1 A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kevés bérlakás, felhalmozott tartozások. 2. Szolgáltatások promotálása 3. Romák érdekképviselése, életminőségük és munkaerőpiaci esélyeik javítása 4. Intézményrendszer hiányossága. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bérlakásállomány bővítése, adósságkezelési tanácsadás. 2. Helyi médiában való gyakoribb megjelenés. 3. Roma önkormányzat megalakulásának ösztönzése, integráció a munka világába. 4. CSÁO, Hajléktalanok kiléptető lakása.
Gyermekek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Óvodák kihasználtságának aránytalansága 2. Iskolások nyári foglalkoztatása 3. Kevés nevelőszülő 4. Generációk közötti kevés kapcsolat, gyenge tanulmányi eredmény. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szülők ösztönzése, támogatása. 2. Nyári napközis táborok szervezése 3. Nevelőszülők toborzása 4. Aktív nyugdíjas pedagógusok által tartott korrepetálás.
Idősek	<ol style="list-style-type: none"> 1. Egészségügyi ellátáshoz való eljutás 2. Közbiztonság érzet 3. Időskori depresszió 4. Idősek intézményi ellátásának kérdései 5. Idősek hátránya a munka világában. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Személyszállítás megszervezése 2. Hazakísérő önkéntes csoport kialakítása 3. Mentálhigiénés tanácsadás 4. Intézményrendszer bővítése (időotthon, idősek klubjának fejlesztése)
Nők	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nők elleni erőszak 2. Fiatal, pályakezdő nők munkanélkülisége 3. Egyedülálló szülők problémaköre 4. Gyermeket nevelő nők foglalkoztatottsága 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bántalmazott nők segítése 2. Fiatal, pályakezdő nők foglalkoztatásának elősegítése 3. Célzott szakszerű segítség kialakítása 4. Családbarát munkahely, családi napközi
Fogyatékkal élők	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szakképzés hiánya (értelmi fogyatékosok) 2. Munkahelyek fogyatékosokkal szembeni zártsága 3. Akadálymentesítés hiánya 	<ol style="list-style-type: none"> 1. „Árufeltöltő” szakképesítés bevezetése 2. Munkahelyek érzékenyítése 3. Akadálymentesítés

1.2 A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Romák és mélyszegénységben élők társadalmi felzárkóztatásának segítése	Polgármester, jegyző, képviselő-testület, esélyegyenlőségi referensek, szociális szolgálat, intézmények vezetői, civilek, segélyszervezetek
Gyermekek	Gyermekek esélyegyenlőségének növelése	Polgármester, jegyző, képviselő-testület, esélyegyenlőségi referensek, szociális ügyintéző, óvodavezető és az óvodai dolgozók, bölcsőde, iskolák, gyámhivatal
Idősek	Idősek életkörülményeinek javítása	Polgármester, jegyző, képviselő-testület, esélyegyenlőségi referensek, szociális ügyintéző, szociális szolgálat, gerontológia
Nők	Nők foglalkoztatottsága, áldozattá válása	Polgármester, jegyző, képviselő-testület, esélyegyenlőségi referens, szociális szolgálat, intézmények vezetői, civilek, segélyszervezetek
Fogyatékkal élők	Fogyatékossgal élők foglalkoztatottságának elősegítése.	Polgármester, jegyző, képviselő-testület, esélyegyenlőségi referensek, szociális szolgálat, intézmények vezetői, civilek, segélyszervezetek

1.3 Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák nyitottak és aktívan közreműködnek az integrációs kezdeményezésekben.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők a segítségi lehetőségeket használva életszínvonaluk emelkedjen.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek szabadidejük hasznos eltöltését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek bio-pszicho-szociális állapotára.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenlő bánásmód elvét.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők társadalmi integrációjára.

1.4 Az intézkedési területek részletes kifejtése

1.4.1

Intézkedés címe:	Romák és mélyszegénységben élők társadalmi felzárkóztatásának segítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kevés és rossz állapotú bérlakások, 2. Magas a kiköltözött bérlők hátrahagyott tartozása, 3. A lakosság nem rendelkezik megfelelő információval szociális és mentálhigiénés tapolcai szolgáltatásokról 4. Romák életminősége alacsony színvonalú és hátrányosak munkaerőpiaci esélyeik, 5. A roma lakosság érdekképviselése nem megoldott, 6. Hajléktalan személyek integrációja – hiányos a lépcsőzetes hajléktalanellátó rendszer, 7. Családok Átmeneti Otthonának hiányzik.

Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bérlakásállomány bővítése, bérlakásépítés, a lakhatatlannak nyilvánított bérlakások felújítása. 2. Helyi médiában való gyakoribb megjelenés. a lakosok megfelelő információval való ellátása nyilvánosság (Tapolca TV, Tapolcai Újság) 3. Roma önkormányzat megalakulásának ösztönzése, 4. Romák integrációja a munka világába. 5. Családok Átmeneti Otthonának kialakítása 6. Lépcsőzetes hajléktalanellátó rendszer fejlesztése <p>RÖVIDTÁVÚ CÉL: megfelelő hiteles információ beszerzése, megvizsgálása, értékelése, felhasználása a felsorolt pontokban. KÖZÉPTÁVÚ CÉL: kapacitások, erőforrások feltárása mozgósítása HOSSZÚTÁVÚ CÉL: Romák és mélyszegénységben élők társadalmi felzárkóztatásának segítése</p>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • adatgyűjtés, • igény és költségek felmérés • pályázati források monitorozása, elkészítése • humánerőforrás, megfelelő szakembergárda felkutatása, aktivizálása • szükség szerint vállalkozók, cégek, civil szervezetek aktivizálása, bevonása a cél megvalósításába. • lobbitevékenység
Résztevők és felelős	Kiemelt célcsoportok, esélyegyenlőségi referensek, kompetens szakemberek
Partnerek	Kiemelt célcsoportok, polgármester, jegyző, képviselő-testület, Közös Önkormányzati Hivatal dolgozói, esélyegyenlőségi referensek, külső szakemberek (szakértők), közintézményben dolgozók, egészségügyi dolgozók, házi gondozók, családsegítők, gyermekjóléti és szociális szolgálat dolgozói, civil szervezetek, vállalkozók.
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatos, problémaspecifikus elosztásban
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Probléma, célfókuszú eredménymérés - eredménymutató kidolgozása lehetséges (pl.: felújított lakások száma, épített bérlakások száma, roma munkavállalók számának emelkedése, CSÁO, kiléptető lakás kialakítása – kihasználtsága)
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Humánerőforrás, aktivitás, anyagi - pályázati forrás hiánya
Szükséges erőforrások	Humán, gazdasági, tárgyi erőforrások.

1.4.2

Intézkedés címe:	Gyermekek esélyegyenlőségének növelése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Az óvodai tagintézmények kihasználtsága nem arányos 2. Iskoláskorú gyerekek nyári szünetében való foglalkoztatásának hiánya A dolgozó szülők, humánerőforrásuk hiányában nyáron problémát okoz munkaidőben az iskolás korú gyermekek felügyelete, ezért szükség volna több nyári táborra. 3. Kevés nevelőszülő 4. Generációk közötti kevés kontaktus, gyenge tanulmányi eredmény.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szülők ösztönzése és támogatása abban, hogy a jelenleg kihasználatlan Szivárvány tagintézményt vegyék igénybe. 2. Több nyári napközis tábor szervezésére. 3. Nevelőszülők toborzása 4. Felkeresni az aktív nyugdíjas pedagógusokat, akik a rászoruló, gyenge tanulmányi eredményű gyermekeket korrepetálják, ezzel is növelve a generációk közötti kontaktust. <p>RÖVIDTÁVÚ CÉL: megfelelő hiteles információ beszerzése, megvizsgálása, értékelése, felhasználása a felsorolt pontokban. KÖZÉPTÁVÚ CÉL: kapacitások, erőforrások feltárása mozgósítása HOSSZÚTÁVÚ CÉL: Gyermekek esélyegyenlőségének növelése</p>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • adatgyűjtés, • igény és költségek felmérés • pályázati források monitorozása, elkészítése • humánerőforrás, megfelelő szakembergárda felkutatása, aktivizálása • képzések, tanfolyamok, szupervízió felkutatása, lebonyolítása • szükség szerint vállalkozók, cégek, civil szervezetek aktivizálása, bevonása a cél megvalósításába. • lobbitevékenység
Résztevők és felelős	Kiemelt célcsoportok, esélyegyenlőségi referensek, kompetens szakemberek
Partnerek	Kiemelt célcsoportok, polgármester, jegyző, képviselő-testület, Közös Önkormányzati Hivatal dolgozói, esélyegyenlőségi referensek, külső szakemberek (szakértők), közigazgatásban dolgozók, egészségügyi dolgozók, házi gondozók, családsegítők, gyermekjóléti és szociális szolgálat dolgozói, civil szervezetek, vállalkozók.
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatos, problémaspecifikus elosztásban
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Probléma, célfókuszú eredménymérés - eredménymutató kidolgozása lehetséges (pl.: nevelőszülők számának alakulása, nyári táborok megvalósulásának száma, programokon való résztvevők száma)
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Humánerőforrás, aktivitás, anyagi - pályázati forrás hiánya

Szükséges erőforrások	Humán, gazdasági, tárgyi erőforrások.
-----------------------	---------------------------------------

1.4.3

Intézkedés címe:	Idősek életkörülményeinek javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Problémát okoz városon belül a szakellátásokhoz való eljutása. 2. Idősek színházból hazaérkezve félnek közterületen. 3. Időskori depresszió, elmagányosodás. 4. Nem megoldott az idősek megfizethető bentlakásos ellátása, valamint a nappali ellátás infrastruktúrája. 5. A munka világában is jelen van a hátrányos megkülönböztetés az idősek (55-x) tekintetében.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<ol style="list-style-type: none"> 1. Személyszállítás megszervezése Egyedülálló idősek egészségügyi ellátáshoz való eljuttatása. Ehhez nélkülözhetetlen volna a városnak egy személyszállító autó beszerzése, illetve annak működtetésére humánerőforrás. 2. Hazakisérő önkéntes csoport kialakítása, közösségi szolgálat, polgárőrség bevonásával, aktivitásával. 3. Mentálhigiénés tanácsadás szolgáltatás fejlesztése. 4. Szükségszerű volna önkormányzati idősek otthona (bentlakásos) létrehozása, illetve az „idősek klubja” épület felújítása, fejlesztése (demens részleggel bővítés). 5. Esélyegyenlőségi fórum működtetése (ülésezés havi rendszerességgel, meghívottak: helyi döntéshozók, helyi munkaadók, célcsoport képviselői), felnőttképzési lehetőségek megteremtése (pl. digitális kompetenciafejlesztés). <p>RÖVIDTÁVÚ CÉL: megfelelő hiteles információ beszerzése, megvizsgálása, értékelése, felhasználása a felsorolt pontokban. KÖZÉPTÁVÚ CÉL: kapacitások, erőforrások feltárása mozgósítása HOSSZÚTÁVÚ CÉL: Idősek életkörülményeinek javítása</p>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • adatgyűjtés, • igény és költségek felmérés • pályázati források monitorozása, elkészítése • humánerőforrás, megfelelő szakembergárda felkutatása, aktivizálása • szükség szerint vállalkozók, cégek, civil szervezetek aktivizálása, bevonása a cél megvalósításába. • lobbitevékenység
Résztvevők és felelős	Kiemelt célcsoportok, esélyegyenlőségi referensek, kompetens szakemberek
Partnerek	Kiemelt célcsoportok, polgármester, jegyző, képviselő-testület, Közös Önkormányzati Hivatal dolgozói, esélyegyenlőségi referensek, külső szakemberek (szakértők), közintézményben dolgozók, egészségügyi dolgozók, házi gondozók, családsegítők, gyermekjóléti és szociális szolgálat dolgozói (kiemelve az idősekkel dolgozó szolgálatokat), civil szervezetek, vállalkozók.

Határidő(k) pontokba szedve	folyamatos, problémaspecifikus elosztásban
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Probléma, célfókuszú eredménymérés - eredménymutató kidolgozása lehetséges (pl.: városon belüli személyszállítás kialakítása az igénybevételek száma, idősotthon létesítése, annak kihasználtsága, mentálhigiénés tanácsadások száma)
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Humánerőforrás, aktivitás, anyagi - pályázati forrás hiánya
Szükséges erőforrások	Humán, gazdasági, tárgyi erőforrások.

1.4.4

Intézkedés címe:	Nők foglalkoztatottsága, áldozattá válása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nők ellen elkövetett erőszak 2. Fiatal, pályakezdő nők munkanélkülisége 3. Egyedülálló szülők problémaköre 4. Gyermeket nevelő nők foglalkoztatottsága
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<ol style="list-style-type: none"> 1. Bántalmazott nők segítése, nők informálása, segítése védőnői, orvosi, egyházi és civil szervezetek bevonásával 2. Fiatal, pályakezdő nők foglalkoztatásának elősegítése 3. Célzott szakszerű segítség kialakítása 4. Családbarát munkahelyek, atipikus foglalkoztatási formák létrehozása (részmunkaidő, rugalmas munkavégzés, esetlegesen gyermekfelügyelet biztosítása a munkahelyen), családi napközi kezdeményezése ahol - a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beszámítva - öt gyermek gondozható. <p>RÖVIDTÁVÚ CÉL: megfelelő hiteles információ beszerzése, megvizsgálása, értékelése, felhasználása a felsorolt pontokban. KÖZÉPTÁVÚ CÉL: kapacitások, erőforrások feltárása mozgósítása HOSSZÚTÁVÚ CÉL: Nők foglalkoztatottságának elősegítése, áldozattá válás prevenciója és/vagy intervenciója.</p>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • adatgyűjtés, • igény és költségek felmérés • pályázati források monitorozása, elkészítése • humánerőforrás, megfelelő szakembergárda felkutatása, aktivizálása • szükség szerint vállalkozók, cégek, civil szervezetek aktivizálása, bevonása a cél megvalósításába. • lobbitevékenység
Résztevők és felelős	Kiemelt célcsoportok, esélyegyenlőségi referensek, kompetens szakemberek
Partnerek	Kiemelt célcsoportok, polgármester, jegyző, képviselő-testület, Közös Önkormányzati Hivatal dolgozói, esélyegyenlőségi referensek, külső

	szakemberek (szakértők), közintézményben dolgozók, egészségügyi dolgozók, házi gondozók, családsegítők, gyermekjóléti és szociális szolgálat dolgozói, civil szervezetek, vállalkozók.
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatos, problémaspecifikus elosztásban
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Probléma, célfókuszú eredménymérés - eredménymutató kidolgozása lehetséges.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Humán erőforrás, aktivitás, anyagi - pályázati forrás hiánya
Szükséges erőforrások	Humán, gazdasági, tárgyi erőforrások.

1.4.5

Intézkedés címe:	Fogyatékossgal élők foglalkoztatottságának elősegítése.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Értelmi fogyatékosok szakképzésének hiánya, munkaerő piaci boldogulásuk akadályoztatott (szakképzés hiánya). 2. Munkahelyek fogyatékossgal élőkkel szembeni zártsága. 3. Akadálymentesítés hiánya. 4. A településen kevés olyan cég, társaság van, amely a megváltozott munkaképességű emberek (az érzékszervi- látás-, hallásszervi, - mozgásszervi fogyatékossgal élő emberek) foglalkoztatását (is) felvállalná.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	<ol style="list-style-type: none"> 1. „Árufeltöltő” szakképesítés bevezetése, munkaerő piaci integráció 2. Több védett munkahely létrehozása. 3. Munkáltatók érzékenyítése szükséges képzés, fórum, tájékoztatás, kommunikációs kampány formájában. 4. A vállalkozások törvényi kötelezettségeiről és az igénybe vehető kedvezményekről informálás, megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásának támogatása. 5. Mozgássérültek a legnépesebb csoport, a társadalom életének színterein való megjelenésük alapfeltétele az akadálymentesítés. <p>RÖVIDTÁVÚ CÉL: megfelelő hiteles információ beszerzése, megvizsgálása, értékelése, felhasználása a felsorolt pontokban. KÖZÉPTÁVÚ CÉL: kapacitások, erőforrások feltárása mozgósítása. HOSSZÚTÁVÚ CÉL: Fogyatékossgal élők foglalkoztatottságának elősegítése.</p>
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ul style="list-style-type: none"> • adatgyűjtés, • igény és költségek felmérés • pályázati források monitorozása, elkészítése • humán erőforrás, megfelelő szakembergárda felkutatása, aktivizálása

	<ul style="list-style-type: none"> • szükség szerint vállalkozók, cégek, civil szervezetek aktivizálása, bevonása a cél megvalósításába. • lobbitevékenység
Résztvevők és felelős	Kiemelt célcsoportok, esélyegyenlőségi referensek, kompetens szakemberek
Partnerek	Kiemelt célcsoportok, polgármester, jegyző, képviselő-testület, Közös Önkormányzati Hivatal dolgozói, esélyegyenlőségi referensek, külső szakemberek (szakértők), közintézményben dolgozók, egészségügyi dolgozók, házi gondozók, családsegítők, gyermekjóléti és szociális szolgálat dolgozói (kiemelve a fogyatékkal élőkkel foglalkozó szakmai csoportokat), civil szervezetek, vállalkozók.
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatos, problémaspecifikus elosztásban
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Probléma, célfókuszú eredménymérés - eredménymutató kidolgozása lehetséges (pl.: fogyatékos személyek munkába állásának száma, érzékenyített cégek száma)
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Humánerőforrás, aktivitás, anyagi - pályázati forrás hiánya
Szükséges erőforrások	Humán, gazdasági, tárgyi erőforrások.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1										
2										
3										
...										
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1										
2										
3										
...										
III. A nők esélyegyenlősége										
1										
2										
3										
...										

IV. Az idők esélyegyenlősége										
1										
2										
3										
...										
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1										
2										
3										
...										

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése:

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

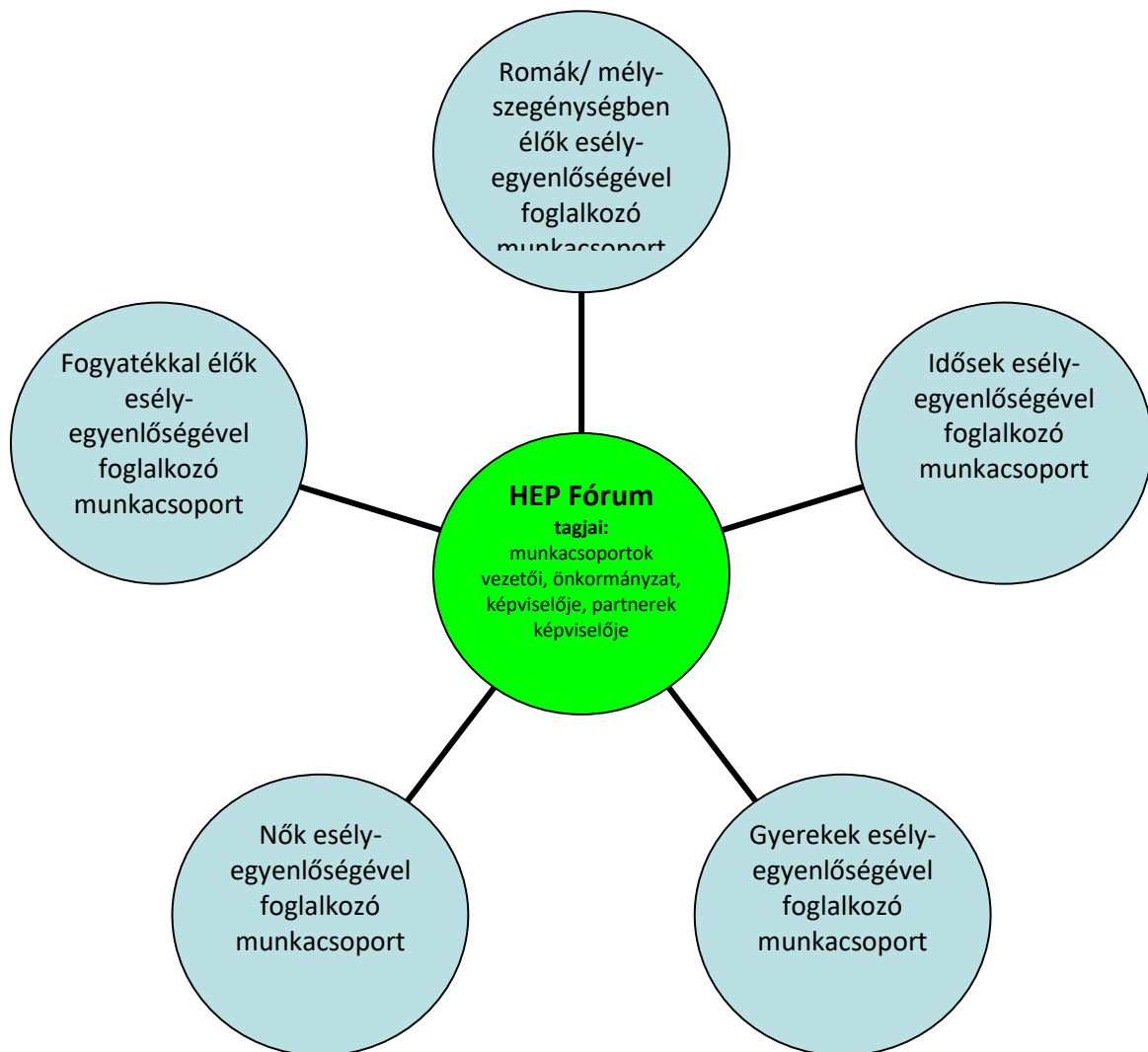
3.2 A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

3.3 A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve munkacsoportokat hozhat létre.

3.4 Monitoring és visszacsatolás

A HEP IT megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.5 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja a HEP IT nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.6 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről felel:

Magvas Zoltán és Pilter Balázs szociális munkatársak, esélyegyenlőségi referensek

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a HEP IT.
 - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, köteles vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni.

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.7 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselő-testületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Tapolca város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Tapolca város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és számú határozatával elfogadta.

Tapolca, 2019. június 28.

Dobó Zoltán
polgármester
Tapolca Város Önkormányzata
képviselőjében

Tapolca Város Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Tapolca, 2019. június 28.

Dr. Németh Mária Anita
Tapolcai Közös Önkormányzati
Hivatal Jegyzője

Tapolca, 2019. június 28.

Sikos Rita
Tapolcai Szociális és Egészségügyi
Alapellátási Intézet
intézményvezetője